

Wijziging Wet SUWI in verband met de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur

Memorie van toelichting

Inhoud

Algemeen

1. Inleiding.....	1
2. Reikwijdte en afbakening wetsvoorstel.....	3
2.1 Huidige regionale samenwerking.....	4
2.1.1 Regionale samenwerking bij (bieden van) dienstverlening	4
2.1.2 Regionale samenwerking in de toeleiding naar werk.....	5
3. Hoofdpijnen van het voorstel.....	5
3.1 Publiek-private samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid.....	6
3.1.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid.....	6
3.1.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking.....	9
3.2 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum.....	10
3.3 Meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoeften van werkzoekenden en werkgevers.....	11
3.3.1 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening.....	12
3.3.2 Mogelijkheid UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten.....	13
3.3.3 Inzet re-integratietrajecten voor mensen in de WW.....	13
3.3.4 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt.....	14
3.4 Gegevensverwerking.....	15
3.4.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid.....	16
3.4.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking.....	16
3.4.3 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum.....	16
3.4.4 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening.....	17
3.4.5 Mogelijkheid om UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten.....	17
3.4.6 Inzet re-integratietrajecten voor mensen met een werkloosheidsuitkering.....	18
3.4.7 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt.....	18
4. Overige wijzigingen.....	19
5. Verhouding tot hoger recht.....	19
6. Gevolgen.....	20
6.1 Regeldruk.....	21
6.2 Doenvermogen en burgerperspectief.....	22
6.3 Gevolgen voor de verwerking van persoonsgegevens.....	22
6.4 Toepassing in Caribisch deel van het Koninkrijk.....	23
7. Uitvoering en financiële gevolgen.....	23
8. Advies en consultatie.....	25
8.1 Adviescollege toetsing regeldruk.....	25
8.2 Autoriteit Persoonsgegevens.....	25
8.3 Internetconsultatie en uitvoeringstoetsen.....	25
9. Monitoring en evaluatie.....	26

10. Inwerkingtreding.....	26
---------------------------	----

Artikelsgewijs.....	27
---------------------	----

1. Inleiding

Werk is een essentieel onderdeel van het leven van mensen en de basis van bestaanszekerheid. Het hebben van betaald werk is goed voor economische zelfstandigheid en heeft tal van andere voordelen zoals zingeving en sociale ontwikkeling.

Om de arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken heeft het Kabinet-Rutte IV in het coalitieakkoord verschillende maatregelen voor de arbeidsmarkt afgesproken. Binnen een breed pakket aan maatregelen is gezocht naar een goede balans tussen het realiseren van meer zekerheid voor werkenden en meer wendbaarheid voor werkgevers.¹ Het rapport van de Commissie Regulering van Werk² en het SER-middellangetermijnadvies 2021–2025³ vormen daarbij een belangrijke leidraad. Binnen het thema “Altijd uitzicht op nieuw werk” zijn maatregelen ingezet gericht op het stimuleren van leven lang ontwikkelen (LLO) en het begeleiden van mensen naar werk. De maatregelen hebben als doel mensen, die geen werk hebben of van baan moeten veranderen, de zekerheid te geven dat er uitzicht is op nieuw werk. Het Kabinet-Schoof heeft in het regeerprogramma⁴ verschillende maatregelen afgesproken gericht op het vergroten van de bestaanszekerheid, waaronder maatregelen gericht op werkzekerheid. In het coalitieakkoord 2026-2030 benadrukt het Kabinet-Jetten het belang van regionaal arbeidsmarktaanpak en regionale Werkcentra, waarin onder meer gemeenten, UWV en sociale partners samenwerken om gedifferentieerde dienstverlening en maatwerk te bieden die aansluit bij lokale arbeidsmarkt en inwoners.⁵

Om de toekomstige welvaart van Nederland te borgen zet het kabinet in op de Talentstrategie, van waaruit het kabinet gericht investeert in de economie en in mensen.

Een van de lijnen binnen het programma gericht op de Talentstrategie is “Iedereen doet mee”. Daarbinnen heeft het kabinet de ambitie mensen te helpen bij het vinden en behouden van werk. Het kabinet zet in op een brede beweging vanuit de overtuiging dat iedereen die wil en kan bijdragen daar ook de kans voor krijgen op de arbeidsmarkt.⁶ Het kabinet wil samen met sociale partners, werkgevers, UWV, gemeenten, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), opleiders en andere organisaties werken aan een brede beweging waarin we samenwerken vanuit één overtuiging: iedereen die wil en kan bijdragen, moet daar ook de kans voor krijgen op de arbeidsmarkt.

De Nederlandse arbeidsmarkt kent diverse uitdagingen. De arbeidsmarkt ervaart krapte; werkgevers hebben moeite om voldoende personeel met de juiste vaardigheden te vinden. Tegelijk is een deel van de beroepsbevolking werkzaam in banen met beperkt toekomstperspectief en staan mensen soms onnodig aan de kant.⁷ Door technologische, digitale en maatschappelijke ontwikkelingen verandert de vraag naar vaardigheden steeds sneller. Ook de komende jaren groeit de vraag naar mensen zeer waarschijnlijk harder dan het aantal mensen dat beschikbaar is. Dit komt onder andere door vergrijzing, maar ook door een mismatch tussen gevraagde en beschikbare vaardigheden.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 29544, nr. 1176.

² Commissie Regulering van Werk, *In wat voor land willen wij werken?*, 23 januari 2020.

³ Sociaal-Economische Raad, *Sociaal-economisch beleid 2021-2025: Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving*, juni 2021.

⁴ Kamerstukken II 2023/24, 36471, nr. 96.

⁵ Kamerstukken II 2025/26, 36 848, nr. 31.

⁶ Kamerstukken II, 2025/26, 36 630, nr. 4.

⁷ Erken, H. (2024), Lage groei productiviteit mede door ongunstige structuur economie.

Hoewel het grootste deel van de mensen op de arbeidsmarkt werk heeft en/of zelfstandig in staat is de overstap naar (ander) duurzaam werk te maken, is er een groep (werkende) werkzoekenden die ondersteuning nodig heeft bij het vinden en/of behouden van duurzaam werk.

Binnen de arbeidsmarktinfrastructuur zetten publieke en private organisaties, zoals het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV), gemeenten, werknemers- en werkgeversorganisaties, de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijsinstellingen zich, vanuit hun afzonderlijke verantwoordelijkheden, in om mensen te begeleiden naar passend werk of (arbeidsmarktgerichte) scholing. Daarnaast spelen organisaties als sociaal ontwikkelbedrijven, intermediaire organisaties en re-integratiebedrijven hierin een belangrijke rol.

Van-werk-naar-werk-trajecten zijn een belangrijk instrument om mensen die hun baan dreigen te verliezen tijdig naar nieuw werk te begeleiden. Inspanningen van werknemers en werkgevers kunnen bijdragen aan een meer vloeiende overstap tussen banen, waarmee het risico op werkloosheid kan worden verminderd. De publieke dienstverlening aan werkloze werkzoekenden is veelal gekoppeld aan de inkomenssituatie (uitkering op basis van de Werkloosheidswet, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, Participatiewet of geen inkomen) van de werkzoekenden. De inzet van dienstverlening wordt in sommige gevallen beperkt door de wettelijke mogelijkheden, waardoor sommige werkzoekenden niet de meest passende ondersteuning kan worden geboden. Voor deze mensen is vanwege de ondersteuningsbehoefte dienstverlening nodig aanvullend op de bestaande wettelijke mogelijkheden.

Publieke en private partijen hebben eigen ingangen tot hun dienstverlening. Het aanbod van, en de toegang tot de arbeidsmarktdienstverlening is versnipperd, waardoor mensen onvoldoende inzicht in de beschikbare dienstverlening hebben, met als gevolg dat zij niet altijd de juiste dienstverlening ontvangen.

Binnen de arbeidsmarktinfrastructuur werken publieke en private organisaties op verschillende niveaus en in verschillende vormen samen. Partijen hebben het gedeeld belang de vraag naar en het aanbod van werk bij elkaar te brengen, om werkloosheid te voorkomen of zo kort mogelijk te laten zijn, en bedrijven te voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel.

Veel van de samenwerkingen zijn ingericht op het niveau van de arbeidsmarktregio's, het niveau waar werkzoekenden en werkgevers elkaar veelal zoeken en vinden. Nederland kent 35 arbeidsmarktregio's, welke jaarlijks worden vastgesteld in het Besluit werkgebieden UWV. De regionale indeling is voortgekomen uit de regionale samenwerking tussen UWV en gemeenten. Binnen deze indeling bestaan en bestonden diverse publiek-private samenwerkingen, zowel strategisch in de vorm van bijvoorbeeld regionale stuurgroepen, als meer gericht op het bieden van dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers zoals vanuit de Leerwerkketten en de regionale mobiliteitsteams, die tot 1 januari 2025 hebben bestaan.

Ondanks de inzet van, en de samenwerking tussen, de verschillende organisaties ervaren werkzoekenden, werkenden, werkgevers en de organisaties knelpunten in de bestaande arbeidsmarktdienstverlening. Door de samenwerking tussen partijen in de arbeidsmarktinfrastructuur te versterken, wordt de dienstverlening vanuit deze samenwerking verbeterd en toegankelijker. Hierdoor kunnen werkzoekenden, werkenden en werkgevers beter ondersteund worden op de arbeidsmarkt. Naar aanleiding van een aantal knelpunten in de huidige arbeidsmarktinfrastructuur (waaronder de arbeidsmarktdienstverlening), zijn meerdere beleidsmaatregelen uitgewerkt om de arbeidsmarktinfrastructuur te versterken, zoals in de Kamerbrief van 29 april 2024 beschreven.⁸

Het kabinet zet met dit wetsvoorstel in op de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur, met als doel werkenden, werkzoekenden en werkgevers betere toegang te bieden tot passende, herkenbare en laagdrempelige dienstverlening op het gebied van werk en scholing. De focus daarbij ligt op het versterken van de samenwerking in de regionale arbeidsmarkt en het wegnemen van belemmeringen om passende dienstverlening te bieden. Daarmee draagt dit voorstel bij aan snellere, betere en duurzamere matching op de arbeidsmarkt. De versterkte (regionale) arbeidsmarktinfrastructuur biedt werkenden en werkzoekenden die dat nodig hebben passende dienstverlening om (ander) werk te vinden of werk te behouden. Daarnaast krijgen werkgevers door betere dienstverlening meer zicht op werkzoekenden,

⁸ Kamerstukken II 2023/24, 33566, nr. 109.

waardoor zij zich beter kunnen aanpassen aan de veranderende arbeidsmarkt. Door werkzoekenden en werkgevers beter te ondersteunen op de arbeidsmarkt, kunnen kansen op de arbeidsmarkt beter worden benut, wat van belang is voor een wendbare economie.

Met dit voorstel worden reeds bestaande bevoegdheden verder uitgewerkt en nieuwe bevoegdheden voorgesteld om de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur te realiseren. Het voorstel is een uitkomst van een brede beleidsvorming en uitwerking door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) met de Ministeries van Economische Zaken (EZ) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), publieke en private (uitvoerings)organisaties, werknemers- en werkgeversorganisaties (via de Stichting van de Arbeid), SBB en onderwijsinstellingen, sociaal ontwikkelbedrijven, brancheorganisaties, intermediaire organisaties en re-integratiebedrijven.

2. Reikwijdte en afbakening wetsvoorstel

Door middel van dit wetsvoorstel wordt de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI) gewijzigd. Deze wet regelt voor een belangrijk deel de inrichting en organisatie van het stelsel rondom de uitvoering van de sociale zekerheid, om mensen te voorzien van werk en bestaanszekerheid. De wet ziet onder meer op de taken van UWV en de Sociale verzekeringsbank (SVB). Voor UWV regelt de wet meer specifiek de taken in verband met uitkeringsverstrekking en de re-integratie en arbeidsbemiddeling. Daarnaast bevat de wet onder andere regels voor de aansturing van UWV en de SVB, de wijze waarop UWV, de SVB en de colleges van burgemeester en wethouders (hierna kortheidshalve: colleges of gemeenten) samenwerken én de gegevensverwerking door deze en andere partijen. In de sociale zekerheid worden deze drie partijen ook wel aangeduid als de 'SUWI-partijen'. Naast de Wet SUWI zijn er materiewetten die specifieke onderdelen van de sociale zekerheid regelen, zoals de Werkloosheidswet (WW), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) en de Participatiewet. Dit wetsvoorstel heeft geen betrekking op de SVB.

Zoals in de inleiding van deze toelichting beschreven spannen diverse publieke en private organisaties zich in, vanuit hun afzonderlijke verantwoordelijkheden, om mensen te begeleiden naar passend werk of (arbeidsmarktgerichte) scholing. Binnen de regionale arbeidsmarktinfrastructuur werken publieke en private organisaties op grond van wet SUWI samen. Ondanks de inzet van, en de samenwerking tussen, de verschillende organisaties ervaren werkzoekenden, werkenden, werkgevers en de organisaties zelf knelpunten in de bestaande arbeidsmarktdienstverlening. De huidige inrichting en bevoegdheden, waaronder ook bevoegdheden tot samenwerking, bieden niet altijd voldoende kader en structuur om de uitdagingen en knelpunten aan te pakken.

Daarbij vormt niet het stelsel zelf, maar de inrichting hiervan een belemmering. Om deze belemmering weg te nemen, is gekozen voor het versterken en uitbreiden van de regionale publiek-private samenwerking (zowel tussen UWV en gemeenten onderling, als met derde partijen) en deze eveneens van meer bevoegdheden te voorzien.

Dit wetsvoorstel beoogt het voorgaande te bewerkstelligen door wijzigingen in de Wet SUWI en daarnaast worden wijzigingen in de lagere SUWI-regelgeving voorgesteld.

Daarnaast worden grondslagen en taken gecreëerd of uitgebreid, waarmee knelpunten in de uitvoering door UWV en gemeenten worden weggenomen.

Het SUWI-stelsel biedt de ruimte voor verbeteringen om te komen tot een versterkte arbeidsmarktinfrastructuur, als maatregelen op de door het kabinet geconstateerde knelpunten. Dit is de belangrijkste overweging geweest bij de gekozen structuur van de voorgestelde wijzigingen. De door het kabinet geconstateerde knelpunten en daaruit voorgestelde maatregelen worden in hoofdstuk 3 nader toegelicht. Met de voorgestelde wijzigingen krijgen gemeenten en UWV een duidelijkere publieke verantwoordelijkheid in regionaal verband, en wordt de publiek-private samenwerking met overige organisaties die een belangrijke rol spelen bij de huidige en toekomstige arbeidsmarkttoeleiding geborgd. Hiermee wordt de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en samenwerking versterkt, en ontstaat meer ruimte voor het bieden van passende dienstverlening. De grondslagen en taken kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (Besluit en Regeling SUWI) nader worden uitgewerkt en vormgegeven.

Deze systematiek ligt in het verlengde van de wijze waarop binnen het SUWI-stelsel (samen)gewerkt wordt.

Het kabinet acht de voorgestelde wijziging van de wet SUWI passend ten behoeve van de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur, waarmee werkenden, werkzoekenden en werkgevers betere toegang wordt geboden tot dienstverlening op het gebied van werk en scholing hetgeen bijdraagt aan snellere, betere en duurzamere matching op de arbeidsmarkt. De door het kabinet geconstateerde knelpunten binnen dit wetsvoorstel bieden geen aanleiding voor een verdergaande stelselherziening. Een grotere aanpassing van het stelsel wijzigt de (bestuurlijke) verhoudingen tussen partijen bij de bestaande samenwerking (zowel publiek als publiek-privaat). Dit is niet wenselijk. Met voorgestelde wijzigingen wordt de samenwerking versterkt, zonder afbreuk te doen aan opgebouwde expertise en (wettelijke) verantwoordelijkheden van de deelnemende partijen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: de minister) heeft ten aanzien van de verschillende SUWI-partijen verschillende verantwoordelijkheden. UWV is een zelfstandig bestuursorgaan waarvoor ministeriële verantwoordelijkheid geldt, de gemeenten hebben een eigen bestuurlijke positie in het staatsbestel. De minister is, ondanks de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten, verantwoordelijk voor de keten van werk en inkomen als geheel. Gezien deze verantwoordelijkheid kan de minister de samenwerking, zowel in relatie tot UWV als de colleges, richting geven met behulp van de voorgestelde wetswijzigingen. Met de in dit wetsvoorstel voorgestelde wijzigingen wordt onder meer de samenwerking tussen publieke en private organisaties op het gebied van arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdienstverlening verder verankerd. Hiermee wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel publieke als private partijen om de arbeidsmarktinfrastructuur als geheel zo goed mogelijk te laten functioneren ondersteund.

2.1 Huidige regionale samenwerking

De huidige regionale samenwerking bij het bieden van dienstverlening (samenwerking tussen UWV en gemeenten, zie 2.1.1) en de regionale samenwerking in de toeleiding naar werk (samenwerking tussen UWV en gemeenten met medebetrokkenheid van werknemers- en werkgeversorganisaties, zie 2.1.2) vindt zijn grondslag in SUWI-wet- en regelgeving.

2.1.1 Regionale samenwerking bij (bieden van) dienstverlening

De huidige Wet SUWI bepaalt dat UWV samenwerkt met gemeenten bij verschillende taken waaronder de uitvoering van de Wet SUWI zelf en de Participatiewet. UWV en gemeenten werken samen bij de registratie van werkzoekenden en vacatures met behulp van de elektronische voorzieningen, bedoeld in artikel 62, tweede lid, Wet SUWI. Ook werken zij in arbeidsmarktregio's samen bij de dienstverlening aan werkgevers en bij het verrichten van taken met betrekking tot de regionale arbeidsmarkt (op basis van artikel 10, eerste lid, Wet SUWI).

In het Besluit SUWI zijn de vormgeving en geografische spreiding van de samenwerking nader uitgewerkt. Zo is in artikel 2.4, tweede lid, bepaald dat centrumgemeenten de regie hebben op de samenwerking in de arbeidsmarktregio's. Het is aan de centrumgemeente om het samenwerkingsproces, dat moet leiden tot een regionaal arbeidsmarktbeleid, vorm te geven. De regierol houdt in dat de centrumgemeenten fungeren als initiator van de regionale samenwerking en dat zij de organisatie en de inrichting van deze regionale samenwerking faciliteren. In het kader van de regionale samenwerking zijn de centrumgemeenten belast met het beheer van financiële middelen die ter beschikking worden gesteld ten gunste van de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio's. Het gaat om incidentele en structurele middelen die SZW verstrekt aan de centrumgemeenten voor diverse beleidsdoelen in de arbeidsmarktregio's.

De centrumgemeenten per arbeidsmarktregio worden in artikel 1.8 van Regeling SUWI benoemd,

waarmee tevens de arbeidsmarktregio's zijn bepaald.⁹ De gemeentelijke samenstelling van de arbeidsmarktregio's wordt bepaald in het Besluit werkgebieden UWV.¹⁰

Als onderdeel van maatregelen¹¹ gericht op het aan het werk helpen van mensen met een beperking, zijn per 2021 in het Besluit SUWI nadere bepalingen opgenomen over de inhoud en de organisatie van publieke dienstverlening aan werkgevers, geldend voor alle arbeidsmarktregio's.¹² Gemeenten en UWV bieden in elke arbeidsmarktregio één gezamenlijk aanspreekpunt voor werkgevers voor publieke werkgeversdienstverlening, dat in elke arbeidsmarktregio in ieder geval hetzelfde basispakket aan dienstverlening biedt.

Met het bieden van één gezamenlijk aanspreekpunt wordt de toegang tot de werkgeversdienstverlening vanuit het werkgeversservicepunt in de desbetreffende arbeidsmarktregio en de continuïteit in het contact met de werkgever geborgd.

Hiermee wordt bewerkstelligd dat werkgevers bij het aanbieden van werkplekken aan de brede doelgroep werkzoekenden van UWV en de gemeenten, één herkenbaar, gezamenlijk, publiek aanspreekpunt hebben en weten welke publieke dienstverlening zij kunnen verwachten.

2.1.2 Regionale samenwerking in de toeleiding naar werk

Als onderdeel van het Sociaal Akkoord hebben het kabinet en werkgevers- en werknemersorganisaties in 2013 afspraken gemaakt over het aan het werk helpen van mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers.¹³ Ook is de afspraak gemaakt dat werkgevers- en werknemersorganisaties samen met gemeenten en UWV in regionale samenwerkingsverbanden, verder aangeduid als regionale Werkbedrijven, invulling geven aan een eenduidige regionale aanpak voor bedrijven en mensen met een arbeidsbeperking. Bij de uitwerking van de afspraken van het Sociaal Akkoord is afgesproken om de vorming van de 35 regionale Werkbedrijven wettelijk te verankeren. Deze verankering is opgenomen in de Invoeringswet Participatiewet.¹⁴ Vanaf 2015 is in artikel 10a Wet SUWI bepaald, dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels worden gesteld over de samenwerking tussen gemeenten en UWV en de medebetrokkenheid van werkgevers- en werknemersorganisaties bij de uitvoering van het toeleiden naar werk van personen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen (artikel 7 van de Participatiewet).¹⁵ Deze samenwerking is verder uitgewerkt in artikel 2.3 van het Besluit SUWI, met als doel regionale samenwerkingsverbanden te laten ontstaan en verder vorm te geven.¹⁶ Het was een bewuste keuze om voor de regionale samenwerkingsverbanden geen nieuwe bestuurslaag in te richten en geen specifieke structuur voor te schrijven. Het Besluit SUWI bepaalt de onderwerpen waarover partijen op regionaal niveau in elk geval afspraken moeten maken, waaronder over de inrichting van het samenwerkingsverband en de wijze waarop de werkgeversdienstverlening wordt ingericht. Tevens is bepaald dat er in elke regio een marktbe werkingsplan moet zijn met betrekking tot mensen met een arbeidsbeperking en dat de samenwerking geëvalueerd dient te worden. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van deze afspraken ligt bij de partijen in de regio, waarbij centrumgemeenten de regierol hebben. Door de oorsprong van de bepalingen richt de samenwerking zich op het toeleiden naar arbeid van personen met een arbeidsbeperking, die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen (artikel 7 van de Participatiewet) en is daarbinnen gericht op het stroomlijnen van de werkgeversdienstverlening.

3. Hoofdpijnen van het voorstel

⁹ *Stcrt.* 2020, 52452.

¹⁰ *Stcrt.* 2024, 183.

¹¹ Breed Offensief, Kamerstukken II 2017/18, 34352, nr. 138.

¹² *Stb.* 2020, 228.

¹³ *Kamerstukken II* 2012/13, 33566, nr. 15.

¹⁴ *Kamerstukken II*, 2013/14, 33161, nr. 107.

¹⁵ *Stb.* 2014, 270.

¹⁶ *Stb.* 2014, 366.

Met de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur worden meerdere knelpunten in de huidige arbeidsmarktinfrastructuur en arbeidsmarktdienstverlening weggenomen. Deze knelpunten worden ervaren door werkzoekenden, werkenden, werkgevers en uitvoeringsorganisaties in de arbeidsmarktinfrastructuur. Als oplossing voor deze knelpunten zijn beleidsmaatregelen uitgewerkt, waarbij gebruik gemaakt is van eerdere ervaringen en conclusies uit diverse rapporten rondom arbeidsmarktdienstverlening en het vereenvoudigen van de sociale zekerheid. De maatregelen richten zich op het versterken van publiek-private samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid én het bieden van passende, herkenbare en toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers. De diverse maatregelen binnen het voorstel dragen gezamenlijk bij aan betere matching op de arbeidsmarkt..

De maatregelen hebben betrekking op het versterken van de governance van de publiek-private samenwerking in de arbeidsmarktregio, het verbeteren van de toegang tot arbeidsmarktdienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers, en het wegnemen van knelpunten binnen de publieke dienstverlening. De maatregelen hebben als doel werkenden, werkzoekenden en werkgevers betere toegang te bieden tot passende, herkenbare en laagdrempelige dienstverlening op het gebied van werk en scholing. Het doel hiervan is om de arbeidsmarktinfrastructuur als geheel beter te laten functioneren en om vraag en aanbod in de regionale arbeidsmarkt beter te verbinden.

Verschillende knelpunten in de huidige (regionale) samenwerkingen en arbeidsmarktdienstverlening, vragen om aanpassing van wet- en regelgeving. In dit hoofdstuk worden aan de hand van een probleembeschrijving, de hoofdlijnen van het voorstel toegelicht. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de voorgestelde wijzigingen zowel de regionale arbeidsmarktinfrastructuur als de (regionale) samenwerking versterken.

Deze versterking leidt tot de mogelijkheid om passende dienstverlening te bieden waar dit nu niet of onvoldoende mogelijk is.

3.1 Publiek-private samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid

3.1.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid

Knelpunt: de samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid is onvoldoende en versnipperd

De samenwerking binnen de regionale arbeidsmarkt ziet op het gezamenlijk bepalen van regionaal arbeidsmarktbeleid en de aanpak van regionale arbeidsmarkt vraagstukken. De afgelopen jaren zijn er verschillende rijksbrede programma's uitgevoerd door verschillende samenwerkingsverbanden in de arbeidsmarktregio's, zoals: Matchen op Werk¹⁷, Perspectief op Werk¹⁸, Dichterbij dan je denkt¹⁹, de regionale mobiliteitsteams²⁰, de Leerwerkloketten en de Werkgeversservicepunten. De (publiek-private) samenwerkingen kennen verschillende samenwerkingsvormen waarbinnen gezamenlijke projecten zich richten op verschillende beleidsdoelen en/of doelgroepen. De samenwerkingsvormen kennen veelal een tijdelijk karakter en het ontbreekt aan een onderliggende regionale structuur, waardoor slechts tijdelijk in een behoefte wordt voorzien en wat kan leiden tot onsamenhangende samenwerkingen en dienstverlening. Als gevolg hiervan kent de regionale arbeidsmarktinfrastructuur een groot aantal van elkaar losstaande regelingen, loketten en samenwerkingsstructuren. Een structurele gemeenschappelijke opdracht en focus ontbreekt. Dit resulteert in versnippering in de samenwerking, de planvorming en de hieruit voortkomende dienstverlening.

Een recent voorbeeld van een tijdelijke samenwerking betreft de regionale mobiliteitsteams. De regionale mobiliteitsteams zijn tijdens de coronapandemie opgericht, om mensen te helpen die hun baan verloren of dreigden te verliezen als gevolg van de coronapandemie. Binnen deze regionale mobiliteitsteams werkten verschillende publieke en private partijen samen bij het ondersteunen van mensen met vragen over werk en ontwikkeling, en het bieden van dienstverlening aanvullend op regulier beschikbare (private

¹⁷ Kamerstukken II 2016/17, 29544, nr. 745.

¹⁸ Kamerstukken II 2021/22, 34352, nr. 231.

¹⁹ Kamerstukken II 2022/23, 34352, nr. 282.

²⁰ Kamerstukken II 2023/24, 33566, nr. 109.

en/of publieke) dienstverlening. Uit de evaluatie van de regionale mobiliteitsteams is onder andere gebleken dat de samenwerking tussen de partijen door de gezamenlijke aanpak is geïntensiveerd en dat daarmee de toegang tot en inzet van dienstverlening is verbeterd.

De ervaringen met deze programma's zijn als input gebruikt bij de uitwerking van de maatregelen in dit voorstel. Daarnaast zijn er diverse rapporten uitgekomen over het functioneren van de arbeidsmarktdienstverlening rondom andere samenwerkingsverbanden, zoals de Werkgeversservicepunten²¹ en de Leerwerkloketten²². Verschillende onderzoeken en evaluaties van de programma's van de afgelopen jaren onderschrijven dat evenwichtige en vooral structurele sturing gemist wordt. De verschillende initiatieven en projecten zijn vooral effectief gebleken in regio's waar al een meer uitgekristalliseerde samenwerking bestaat. Waar dit minder het geval is, leiden de (tijdelijke) impulsen tot tijdelijke structuren naast bestaande projecten. Het ontbreekt aan een eenduidige structuur voor duurzame samenwerking en coördinatie in regionaal arbeidsmarktbeleid.

Door beperkte samenwerking en coördinatie in het (gedeeltelijk) gedecentraliseerde stelsel worden niet altijd de juiste verbindingen tussen organisaties en domeinen gelegd, die nodig zijn om integraal en gericht arbeidsmarktdienstverlening richting duurzaam werk te organiseren. Dit vergt zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau een intensieve samenwerking van betrokken partijen. De samenwerking en coördinatie tussen de publieke en private partijen is essentieel om beter te kunnen sturen op het realiseren van regionale opgaven.

Maatregel: versterking gezamenlijke publiek-private governance

UWV en gemeenten, werkgeversorganisaties, vakbonden, SBB, en onderwijsinstellingen spannen zich in, vanuit de afzonderlijke verantwoordelijkheden, om mensen te begeleiden naar passend werk, onder andere door inzet van (arbeidsmarktgerichte) scholing. In de arbeidsmarktdienstverlening spelen daarnaast organisaties als sociaal ontwikkelbedrijven, brancheorganisaties, intermediaire organisaties en re-integratiebedrijven een belangrijke rol.

Omdat er enerzijds veel partijen actief zijn in een arbeidsmarktregio en er anderzijds geen structurele gemeenschappelijke opdracht en focus is, ontbreken vaak effectieve regie en slagkracht. Het is daarom van belang dat de samenwerking tussen de verschillende partijen in de regio wordt versterkt.

De regionale samenwerking tussen deze partijen heeft betrekking op afstemming en samenwerking vanuit het perspectief van werkzoekenden en werkgevers en op de elementen waar het de gezamenlijke doelstellingen van partijen raakt. Een regionaal strategisch overleg waarin betrokken organisaties worden vertegenwoordigd, biedt structuur voor samenwerking en afstemming over (onder meer) arbeidsmarktbeleid en -dienstverlening. Een meer geïntegreerde aanpak, waarbij publieke en private arbeidsmarktpartijen (UWV, gemeenten, werknemers- en werkgeversorganisaties, SBB en onderwijsinstellingen) samenwerken, creëert synergiën en maakt de dienstverlening effectiever. Het delen van inzichten, informatie en ervaringen tussen partijen helpt bij het identificeren van de specifieke behoeften van (werkende) werkzoekenden en het ontwikkelen van gezamenlijke oplossingen. Daarnaast zorgt een meer gestroomlijnde afstemming tussen de arbeidsmarktpartijen voor minder afzonderlijke overlegvormen. Om strategische samenwerking tussen publieke en private organisaties te versterken, op zowel landelijk als op regionaal niveau, komt er één Landelijk Beraad en in iedere arbeidsmarktregio één Regionaal Beraad. Voor het verbinden van sociale, economische en onderwijsopgaven in het arbeidsmarktbeleid leggen partijen meerjarig arbeidsmarktbeleid vast in een meerjarenagenda.

Voorgestelde wetwijziging: verbreding grondslag voor regionale samenwerking in de toeleiding naar werk

De huidige grondslag voor "regionale samenwerking in de toeleiding naar werk" biedt onvoldoende fundament voor de beoogde publiek-private regionale samenwerking. Met dit voorstel wordt de regionale structuur voor samenwerking en coördinatie tussen de publieke en private partijen voor regionaal arbeidsmarktbeleid versterkt. Dit vraagt om een wijziging van de bestaande wettelijke bepaling (artikel 10a Wet SUWI). De huidige bepaling heeft betrekking op de samenwerking tussen UWV en de colleges van B&W, met medebetrokkenheid van uitsluitend werknemers- en werkgeversorganisaties. Deze medebetrokkenheid richt zich nu met name op het toeleiden naar arbeid van personen met een

²¹ Kamerstukken II 2022/23, 34353/29544, nr. 280.

²² Kamerstukken II 2015/16, 26448, nr. 568.

arbeidsbeperking, die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen (artikel 7 van de Participatiewet) en daarbinnen op het stroomlijnen van de werkgeversdienstverlening ten aanzien van deze groep. Ter versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur is het wenselijk de medebetrokkenheid van werknemers- en werkgeverorganisaties naar meer facetten te verbreden, alsmede hier ook andere partijen bij te betrekken. De medebetrokkenheid wordt inhoudelijk uitgebreid door de afbakening van de medebetrokkenheid bij de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, te laten vervallen. Binnen de beoogde publiek-private samenwerking heeft de medebetrokkenheid betrekking op meerdere thema's bij de regionale samenwerking van het UWV en de colleges van burgemeesters en wethouders. Daarnaast geldt de medebetrokkenheid naast de werknemers- en werkgeversorganisaties in ieder geval ook voor SBB en onderwijsinstellingen, ten behoeve van de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nog andere strategische partners worden aangewezen, als daar landelijk aanleiding toe wordt gezien, en kunnen eveneens regels met betrekking tot de samenwerking tussen voornoemde partijen worden vastgelegd.

De onderwijsinstellingen die moeten worden betrokken betreffen in ieder geval de instellingen die formele, bij wet geregelde opleidingen bieden in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), hoger beroepsonderwijs (hbo), alsmede het wetenschappelijk onderwijs (wo). Het kan daarbij zowel gaan om opleidingen die publiek, door het ministerie van OCW worden bekostigd als om opleidingen die privaats (door de burger of werkgever of anderszins) worden gefinancierd. Voor bij- en omscholing (ook wel leven lang ontwikkelen genoemd) van werkzoekenden en werkenden zijn met name die formele opleidingen relevant waarbij werken kan worden gecombineerd met leren. Dat kan in het mbo in de beroepsbegeleidende leerweg (vier dagen werken en een dag naar school) of in de derde leerweg. In de derde leerweg kunnen ook delen van mbo-opleidingen worden gedaan resulterend in een mbo-certificaat of mbo-verklaring. In het hbo en wo betreft het deeltijd- en duale opleidingen. Voor bij- en omscholing is ook het non-formele, niet bij wet geregelde opleidingsaanbod van grote waarde. Non-formele opleidingen, cursussen en trainingen worden uitgevoerd door de private opleiders. Welk non-formeel opleidingsaanbod relevant is voor een arbeidsmarktregio en welke aanbieders daarvan als strategische partner mede kunnen en willen worden betrokken, wordt aan de samenwerkingspartners in de arbeidsmarktregio gelaten.

Voorgestelde wetswijziging: introductie regierol centrumgemeenten

Conform bestaande regelgeving (artikel 2.4 van het Besluit SUWI) zijn centrumgemeenten belast met de regie op de regionale samenwerking en het beheer van de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen. Versterking van de publiek-private samenwerking en governance betekent dat centrumgemeenten de regie op een toenemend aantal aspecten binnen de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio's krijgen. De regierol op zich verandert niet, maar het bereik van de regierol wordt met de voorgestelde maatregelen wel breder. Om de regierol van centrumgemeenten goed te borgen, en te verbinden aan de verschillende maatregelen waar de regierol van centrumgemeenten betrekking op heeft, wordt met voorgesteld artikel 33e de centrumgemeenten op wetsniveau geïntroduceerd en zal in lagere regelgeving de regierol van centrumgemeenten op de regionale samenwerking worden bepaald. Zo zal de centrumgemeente onder andere een regierol hebben bij de totstandkoming van het Regionaal Beraad en de regionale meerjarenagenda.

Door de introductie van de centrumgemeenten op wetsniveau ontstaat tevens de mogelijkheid om centrumgemeenten samen met UWV een gedeelde taak op te dragen, zoals in voorgesteld artikel 33g met betrekking tot de regionale werkcentra (zie paragraaf 3.2 voor nadere toelichting). Omdat centrumgemeenten in de Wet SUWI worden opgenomen, en centrumgemeenten de regie voeren over samenwerking binnen de arbeidsmarktregio's, krijgen ook de arbeidsmarktregio's een plaats in de Wet SUWI. Deze arbeidsmarktregio's worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vastgesteld. Bij algemene maatregel van bestuur zal worden bepaald dat UWV de gemeentelijke samenstelling van de arbeidsmarktregio's, evenals nu het geval is, zal vaststellen.

Voorgenomen uitwerking lagere regelgeving: Regionaal Beraad en meerjarenagenda

Het kabinet is voornemens het Besluit SUWI te wijzigen en daarin de beschreven medebetrokkenheid verder uit te werken. Het voornemen is te regelen dat iedere arbeidsmarktregio een Regionaal Beraad kent met ten minste de partijen, genoemd in het voorgestelde artikel 10a Wet SUWI ((centrum)gemeenten, UWV, SBB, werknemers- en werkgeversorganisaties en vertegenwoordiging van onderwijsinstellingen die

arbeidsmarktrelevante opleidingen aanbieden²³). Het Regionaal Beraad is vrij in de keuze om strategische partners in de regio aan te laten sluiten. Goede samenwerking met (private) uitvoerders en intermediaire organisaties in de arbeidsmarktregio is van belang. De mogelijkheid bestaat om de strategische partners in lagere regelgeving te bepalen, als daar landelijk aanleiding toe wordt gezien. Ook is het kabinet voornemens vast te leggen waarover partijen minimaal afspraken dienen te maken in een convenant. Afspraken zullen minimaal betrekking hebben op het vormgeven en vaststellen van een regionale meerjarenagenda en de wijze waarop partijen private en publieke dienstverlening toegankelijk maken. Het huidige regionaal Werkbedrijf²⁴, waarin minimaal gemeenten, UWV en sociale partners regionaal samenwerken op het gebied van plaatsingen voor mensen met een arbeidsbeperking, gaat op in het Regionaal Beraad.

Deze regionale structuur voor publiek-private samenwerking is een landingsplaats voor nieuwe en bestaande beleidsimpulsen met daarbij behorende middelen. Voor het verbinden van sociale, economische en onderwijsopgaven in het arbeidsmarktbeleid leggen partijen meerjarig arbeidsmarktbeleid vast in een meerjarenagenda. Er komt één meerjarenagenda op landelijk niveau en één meerjarenagenda per arbeidsmarktregio. Deze meerjarenagenda's leggen verbinding tussen de arbeidsmarktopgaven gezien vanuit zowel de vraag als het aanbod op de arbeidsmarkt, alsmede met het onderwijs dat nodig is om mensen duurzaam aan het werk te krijgen. Ook biedt de meerjarenagenda de mogelijkheid verbindingen te leggen met initiatieven en agenda's op andere niveaus en thema's die raken aan arbeidsmarktbeleid, zoals met (sectorale) Human Capital Agenda's²⁵ en (provinciale) Economic Boards²⁶. Regionaal wordt de ruimte gegeven om passende focus aan te brengen, op basis van een regionale arbeidsmarktanalyse. Kwantitatieve en kwalitatieve monitoring door de samenwerkende partijen zal een onderdeel zijn van de meerjarenagenda's.

Er bestaat daarnaast een verbinding tussen de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de regionale onderwijsstructuur. Met het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk²⁷ krijgen scholen, Doorstroompunten²⁸ (voorheen: Regionaal Meld- en Coördinatiepunten) en gemeenten (verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet) meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk bij (dreigende) werkloosheid. Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk. In de Doorstroompuntregio komt een gezamenlijk regionaal programma gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de overgang van school naar duurzaam werk. Dit als stimulans voor het maken van samenwerkingsafspraken en het nemen van aanvullende maatregelen passend bij de regionale situatie. Bij de totstandkoming en uitvoering van het regionale programma speelt de centrumgemeente een belangrijke rol. De centrumgemeente moet afstemmen met de regiogemeenten uit de arbeidsmarktregio (als uitvoerders van het in het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk voorgestelde artikel 7a van de Participatiewet) en afstemmen met de overige partners in de arbeidsmarktregio over de regionale dienstverlening die relevant is voor jongeren. Ook de partijen in het Regionaal Beraad kunnen een rol spelen bij het ondersteunen van jongeren. De centrumgemeenten vormen een belangrijke verbinding tussen de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de onderwijsstructuur. Het kan van meerwaarde zijn om in regionaal verband, met de partners uit beide voornoemde structuren, afspraken te maken over goede ondersteuning aan jongeren.

²³ Een aangewezen contactschool, ingevuld door het ROC tenzij anders regionaal afgesproken.

²⁴ *Stb.* 2014, 270.

²⁵ Een plan van aanpak om (toekomstige) arbeidsmarktknelpunten op te lossen en om kansen voor bijvoorbeeld de onderkant van de arbeidsmarkt te benutten.

²⁶ Regionale economische agenda tussen overheid, bedrijven en kennisinstituten.

²⁷ 9 december 2024 ingediend bij Tweede Kamer (<https://wetgevingskalender.overheid.nl/Regeling/WGK013026>).

²⁸ Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke Doorstroompunt-taken, maar werkt samen met andere gemeenten in Doorstroompunt-regio's met een contactgemeente die coördinerende taken vervult. De Doorstroompunt-taken zijn dus veelal regionaal georganiseerd. Daarom wordt gesproken van het 'Doorstroompunt' waar het gaat om de Doorstroompunt-taken van de gemeente. Op die manier kunnen de Doorstroompunt-taken ook duidelijk worden onderscheiden van de Participatiewet-taken van de gemeente. In beide gevallen gaat het formeel gezien echter om gemeentelijke taken die zijn belegd bij het college van burgemeester en wethouders.

Het Regionaal Beraad is een netwerksamenwerking waarbinnen partijen hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden behouden. Het is daarmee geen rechtspersoon, en geen formeel besluitvormend orgaan. Het Regionaal Beraad dient als regionaal strategisch overleg waarin betrokken organisaties worden vertegenwoordigd. Het biedt structuur voor samenwerking en afstemming over (onder meer) arbeidsmarktbeleid en -dienstverlening.

Om strategische samenwerking tussen publieke en private organisaties ook op landelijk niveau te versterken, is er sinds 1 januari 2026 een Landelijk Beraad bestaande uit organisaties die de partijen in de Regionale Beraden vertegenwoordigen en de ministeries van SZW, OCW en EZ. De samenstelling van het Landelijk Beraad en de landelijke meerjarenagenda is geborgd door middel van de afspraak tussen partijen hiertoe, als zodanig genoemd in de Kamerbrief d.d. 29 april 2024.²⁹ Partijen in het Landelijk Beraad hebben op 22 september 2025 in een convenant afspraken gemaakt over de samenwerking op landelijk niveau³⁰. Om tot de beoogde landelijke netwerksamenwerking te komen zijn geen wettelijke kaders nodig gezien het type organisaties, waaronder diverse ministeries, en het onderling vertrouwen. De wettelijke kaders zijn voor de Regionale Beraden wel wenselijk om (minimale) regionale uniformiteit te borgen.

3.1.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking

Knelpunt: ondersteuning van de regionale samenwerking is niet structureel geborgd

De Minister van SZW is stelselverantwoordelijk voor het functioneren van het stelsel van werk en inkomen en de uitvoering van de Wet SUWI. Voor een goed werkend stelsel is landelijke ondersteuning van de samenwerking van belang. Naast de regionale regierol van centrumgemeenten is er behoefte aan landelijke ondersteuning die zich richt op de werking van het stelsel, het versterken van de regionale samenwerking en professionalisering van arbeidsmarktregio's en partijen.

Dergelijke arbeidsmarktbrede ondersteuningsactiviteiten zijn tot en met 2024 via een tijdelijke projectsubsidie gefinancierd. Daarnaast ondersteunde het Landelijk Team Leerwerkloketten bij UWV tot en met 2024 de regionale samenwerking binnen de regionale Leerwerkloketten. De Leerwerkloketten zijn met ingang van 1 januari 2025 opgehouden te bestaan.

Om te voorkomen dat waardevolle ondersteuningsactiviteiten komen te vervallen, voert UWV vanaf 2025, in opdracht van SZW, de ondersteuningsactiviteiten uit. Om de activiteiten structureel te borgen is het wenselijk de ondersteuning van een wettelijke grondslag te voorzien.

Voorgestelde wetswijziging: taak voor UWV om de regionale samenwerking te ondersteunen

Met dit voorstel wordt met artikel 30e Wet SUWI voorzien in een wettelijke taak voor UWV om de regionale samenwerking te stimuleren en faciliteren. Vanuit deze taak faciliteert UWV op landelijk niveau de ondersteuning van de regionale samenwerking, en richt zich daarbij op het vergroten van de expertise van professionals in de arbeidsmarktregio's en kennisuitwisseling tussen de landelijke en regionale samenwerkingsverbanden en de daaraan deelnemende partijen.

Door een wettelijke taak voor UWV krijgt deze ondersteuning een permanent karakter.

Voorgenomen lagere regelgeving

De voorstelde wetswijziging bevat een delegatiebepaling voor verdere uitwerking in lagere regelgeving. In het Besluit SUWI zullen nadere regels gesteld worden over de te faciliteren ondersteuning en de vormgeving van de ondersteuningsfaciliteit. Dit biedt de mogelijkheid de ondersteuningsactiviteiten structureel en toekomstgericht, in samenspraak met partijen binnen de netwerksamenwerking, tot stand te brengen. UWV zal op reguliere wijze worden bekostigd voor deze taak.

3.2 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum

Knelpunt: het aanbod van ondersteuning op de arbeidsmarkt is onoverzichtelijk

²⁹ Kamerstukken II 2023/24, 33 566, nr. 109.

³⁰ Stcrt. 2025, 34554.

De dienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers is verdeeld over publieke en private partijen. De verantwoordelijke partijen hebben ieder een eigen ingang tot hun dienstverlening: eigen website, eigen locaties, eigen emailadressen en eigen telefoonnummers. Daarnaast zijn er in iedere arbeidsmarktregio samenwerkingsverbanden die dienstverlening bieden aan werkgevers en werkzoekenden, zoals de Werkgeversservicepunten en tot en met 2024 de Leerwerkloketten en regionale mobiliteitsteams.

Doordat het aanbod van en de toegang tot de arbeidsmarktdienstverlening versnipperd zijn, hebben mensen onvoldoende inzicht in de beschikbare dienstverlening. De veelvoud aan dienstverleners en loketten zorgt voor onduidelijkheid. Mensen weten niet altijd waar zij moeten aankloppen met vragen op het gebied van werk en/of ontwikkeling. Hierdoor kunnen werkzoekenden, werkenden en werkgevers niet altijd de juiste dienstverlening vinden.

Maatregel: het creëren van één regionaal loket – het Werkcentrum

Diverse rapporten in het domein van werk en inkomen benadrukken dat het eenduidig en toegankelijk aanbieden van dienstverlening op lokaal niveau de vindbaarheid en doeltreffendheid van de dienstverlening bevordert.³¹ Om arbeidsmarktdienstverlening toegankelijker en beter vindbaar te maken, komt er daarom in elke arbeidsmarktregio, in aanvulling op bestaande ingangen, een regionaal loket: het Werkcentrum.

Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen bij het loket terecht voor vragen over werk, volgende loopbaanstappen, (arbeidsmarktgerichte) scholing en personeelsvraagstukken. Vanuit de strategische publiek-private samenwerking, vormgegeven in het Regionaal Beraad, maken partijen afspraken over de samenwerking in relatie tot het toegankelijk maken (ontsluiten) van de private en publieke dienstverlening via het Werkcentrum. Samenwerking tussen publieke en private arbeidsmarktdienstverlening zorgt ervoor dat de dienstverlening van de verschillende partijen op elkaar kan aansluiten, waardoor de dienstverlening kan worden toegesneden op, en kan voorzien in de behoeften van werkzoekenden en werkgevers.

Het Werkcentrum fungeert als toegangspoort voor zowel dienstverlening van private als publieke partijen, alsook voor dienstverlening van deze partijen tezamen. Naast de Werkcentra kan gebruik worden gemaakt van de reeds bestaande loketten en kanalen van UWV, gemeenten en private partijen. Het Werkcentrum is geen rechtspersoon en de bestuurlijke verhoudingen tussen de betrokken partijen wijzigen niet. De partijen die samenwerken in de Werkcentra behouden dan ook hun zelfstandigheid met de bijbehorende verantwoordelijkheid voor de eigen dienstverlening.

Voorgestelde wetswijziging: gedeelde taak bij het inrichten regionale loketten

Met dit wetsvoorstel wordt een gedeelde taak voor UWV en centrumgemeenten voorgesteld om samen zorg te dragen voor de inrichting van regionale loketten. In de regionale loketten verstrekken zij informatie en advies over arbeidsmarktdienstverlening en kunnen zij eventueel doorverwijzen naar deze dienstverlening. Hiermee biedt het regionaal loket toegang tot dienstverlening van verschillende partijen. De inrichting van het loket heeft in ieder geval betrekking op de totstandbrenging, de organisatie en de brede toegankelijkheid van dienstverlening (voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers). Onder toegankelijkheid wordt zowel fysieke als digitale toegang tot dienstverlening verstaan. Regio's kunnen over één of meerdere locaties beschikken. Dit zal afhangen van de regionale situatie en behoeften, waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande locaties en huisvesting.

Gemeenten die niet als centrumgemeenten zijn aangemerkt (regiogemeenten) krijgen met dit voorstel een bevoegdheid om samen met UWV een regionaal loket in te richten en uitvoering te geven aan de genoemde werkzaamheden. De bevoegdheid is geen verplichting, en heeft betrekking op dezelfde taakuitoefening als de centrumgemeente. De uitvoering van de bevoegdheid vindt plaats in afstemming met UWV en centrumgemeente op het niveau van de arbeidsmarktregio. Vanuit de regierol van

³¹ Zie o.a.: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, *Het betere werk. De nieuwe maatschappelijke opdracht*, 15 januari 2020; Commissie Regulering van Werk, *In wat voor land willen wij werken?*, 23 januari 2020; Nederlandse Arbeidsinspectie, *Kansen op de arbeidsmarkt: de regionale werkgeversservicepunten aan zet*, oktober 2020 en IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid, *Moeilijk makkelijker maken*, 23 maart 2023 (p. 93).

centrumgemeenten wordt de samenhang en eenheid van de uitvoering van de taak en bevoegdheden bewaakt.

Voorgenomen lagere regelgeving: naamgeving en vormgeving Werkcentra

Om de toegang voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers tot passende dienstverlening makkelijker te maken, is gekozen voor een herkenbare en eenduidige naam: het Werkcentrum. In het Besluit SUWI zullen nadere regels worden gesteld aan het gebruik van de naam Werkcentrum. Het uitgangspunt is dat iedere arbeidsmarktregio deze naam gebruikt voor de gezamenlijke kanalen en voor de publiek-private netwerksamenwerking.

In het Besluit SUWI zullen nadere regels worden gesteld aan de verdere vormgeving van de Werkcentra. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het benoemen van onderwerpen waarover op regionaal niveau afspraken moeten worden gemaakt ten behoeve van het toegankelijk maken van publieke en private dienstverlening.

Om de regionale loketten als toegangspoort naar dienstverlening te laten fungeren wordt in de regionale loketten informatie over de arbeidsmarkt verstrekt en worden werkenden, werkzoekenden en werkgevers met een vraag over werk of scholing waar nodig doorgeleid naar passende arbeidsmarktdienstverlening. Onder de dienstverlening van het regionaal loket wordt onder andere verstaan een ontvangstfunctie (zowel fysiek als digitaal), het inventariseren van de hulpvraag, het geven van algemene informatie en advies over arbeidsmarktkansen, passende vacatures, scholingsmogelijkheden en het op weg helpen naar (online) dienstverlening. Indien de hulpvraag hiertoe aanleiding geeft kunnen UWV en gemeenten de werkende, werkzoekende of werkgever, op diens verzoek, vrijblijvend doorverwijzen naar passende dienstverlening gericht op de toeleiding naar werk. Afhankelijk van de hulpvraag kan ook doorverwezen worden naar dienstverlening buiten het domein van werk en scholing, zoals bijvoorbeeld bij vragen over geldzorgen of wonen. Voor fysieke vormen kan gebruik gemaakt worden van bestaande fysieke kanalen en locaties om mensen te ontvangen of op te zoeken. Afhankelijk van de regionale keuzes, kan de toegangsfunctionaliteit ook aanwezig zijn op andere plekken, bijvoorbeeld op locaties waar mensen binnenlopen en ondersteuning nodig hebben, zoals een bibliotheek.

Het Werkcentrum is overigens niet de enige manier om toegang te krijgen tot arbeidsmarktdienstverlening. Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen nog steeds terecht bij de afzonderlijke organisaties. Deze organisaties zorgen ook voor eventuele doorverwijzing indien werkzoekenden en werkgevers beter geholpen kunnen worden door een andere partner in het netwerk. De partij die daadwerkelijk de dienstverlening biedt is verantwoordelijk voor de inzet van de dienstverlening binnen bestaande (wettelijke) taak en bestuurlijke verhoudingen.

3.3 Meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoeften van werkzoekenden en werkgevers

Een groot deel van de matches op de arbeidsmarkt vindt plaats zonder de directe inzet van dienstverlening of ondersteuning van publieke partijen of andere arbeidsmarktpartijen. Echter, voor mensen die moeite hebben om zich te bewegen op de arbeidsmarkt is gerichte dienstverlening van private en/of publieke organisaties vaak noodzakelijk. Voor deze mensen is het cruciaal dat passende dienstverlening beschikbaar is en dat private en publieke dienstverleners elkaar weten te vinden en goed samenwerken. Dit bevordert niet alleen de kansen van individuen op de arbeidsmarkt, maar ook de efficiëntie en effectiviteit van het gehele arbeidsmarktproces.

Private en publieke arbeidsmarktdienstverlening hebben als doel de vraag naar en het aanbod van werk bij elkaar te brengen, om werkloosheid te voorkomen of zo kort mogelijk te laten zijn, en bedrijven te voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel. Van-werk-naar-werk-trajecten zijn een belangrijk instrument om mensen die hun baan dreigen te verliezen, tijdig naar nieuw werk te begeleiden, en daarmee het risico op werkloosheid te verminderen. Inspanningen van werknemers en werkgevers dragen bij aan een meer vloeiende overstap tussen banen. In het SER-middellangetermijndadvies 2021-2025 hebben werknemers- en werkgeversorganisaties de ambitie uitgesproken om te komen tot dekkende van-werk-naar-werk-dienstverlening.³² Dit houdt in dat werkenden toegang hebben tot

³² Sociaal-Economische Raad, *Sociaal-economisch beleid 2021-2025: Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving*, juni 2021.

dienstverlening die nodig is om duurzaam de overstap naar ander werk te maken. Om uitvoering te geven aan deze ambitie wordt met werknemers- en werkgeversorganisaties verkend welke hiaten in de van-werk-naar-werk-dienstverlening bestaan en wat er nodig is om deze weg te nemen. De private arbeidsmarktdienstverlening heeft als doel werkloosheid te voorkomen en kan bijdragen aan betere matches op de arbeidsmarkt. Dat is zowel in het belang van werkenden als in het belang van werkgevers en samenleving als geheel.

De publieke arbeidsmarktdienstverlening aan (gedeeltelijk) werkloze werkzoekenden en de dienstverlening aan werkgevers wordt binnen de sociale zekerheid door UWV en gemeenten geboden. UWV en gemeenten hebben als uitkeringsverstrekkers beide eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden op grond waarvan zij werkzoekenden ondersteunen. Ondanks de bestaande inzet van deze organisaties ervaren werkzoekenden en werkgevers beperkingen in de dienstverlening. De dienstverlening sluit in sommige gevallen onvoldoende aan op hun ondersteuningsbehoeften. Dit wordt mede veroorzaakt doordat UWV en gemeenten niet afdoende in staat worden gesteld om samen te werken en om van elkaars dienstverlening gebruik te kunnen maken. Door betere samenwerking ontstaat beter passende dienstverlening. Met dit voorstel worden daarom UWV en gemeenten beter in staat gesteld om gezamenlijk op te trekken. Dit ziet op regionale projecten en op initiatieven op het gebied van dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers. Daarnaast wordt het met een drietal wijzigingen in dit voorstel voor UWV beter mogelijk passende dienstverlening te bieden aan werkzoekenden. De specifieke wijzigingen worden hieronder toegelicht.

3.3.1 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening

Knelpunt: samenwerking tussen UWV en gemeenten beperkt zich tot dienstverlening aan werkgevers

Momenteel werken UWV en gemeenten in de arbeidsmarktregio's samen bij de dienstverlening aan werkgevers. De samenwerking tussen UWV en gemeenten bij het bieden van dienstverlening aan werkgevers is reeds wettelijk vastgelegd (artikel 10, eerste lid, Wet SUWI). Daarnaast biedt SBB, op basis van de Wet educatie en beroepsonderwijs, dienstverlening aan werkgevers die via het middelbaar beroepsonderwijs (nieuw) personeel willen opleiden.

Voor samenwerking bij de dienstverlening aan werkzoekenden bestaat geen wettelijke grondslag. De huidige scheiding van verantwoordelijkheden bemoeilijkt de samenwerking bij het bieden van tijdige en passende dienstverlening. Hierdoor kan er geen gebruik worden gemaakt van elkaars expertise en dienstverlening. Met name mensen met een complexere ondersteuningsbehoefte zouden beter geholpen kunnen worden als UWV en gemeenten meer kunnen samenwerken bij het bieden van dienstverlening.

Daarnaast is er, mede vanwege de voorgaande, onvoldoende samenhang tussen de dienstverlening aan werkzoekenden en de dienstverlening aan werkgevers. Uit onderzoek blijkt dat werkgevers- en werkzoekendendienstverlening in een groot aantal regio's nog te veel gescheiden activiteiten zijn.³³ In de praktijk werken dienstverleners te veel los van elkaar in plaats van samen. Dit kan een duurzame match tussen werkzoekenden en werkgevers belemmeren. Een goede wisselwerking tussen werkgevers- en werkzoekendendienstverlening is dan ook een randvoorwaarde voor doeltreffende arbeidsmarktdienstverlening.

Voorgestelde wetswijziging

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld artikel 10 Wet SUWI te wijzigen, zodat de regionale samenwerking tussen UWV en gemeenten wordt uitgebreid met de samenwerking bij het bieden van dienstverlening aan werkzoekenden. De beoogde samenwerking heeft betrekking op de publiekrechtelijke dienstverlening aan werkzoekenden die onder de verantwoordelijkheid van UWV of gemeenten vallen en dienstverlening ontvangen op basis van artikel 30a Wet SUWI, artikel 7, eerste lid, onder a, of artikel 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.

Voorgenomen lagere regelgeving

³³ Nederlandse Arbeidsinspectie, *Kansen op de arbeidsmarkt: de regionale werkgeversservicepunten aan zet*, oktober 2020.

In het Besluit SUWI zullen nadere regels gesteld worden omtrent de verdere invulling en vormgeving van de gezamenlijke dienstverlening aan werkzoekenden, vergelijkbaar met de nadere regels die reeds bestaan voor werkgeversdienstverlening (artikelen 2.5 en 2.6 van het Besluit SUWI). De regels zullen onder andere betrekking hebben op de inhoud en organisatie van de dienstverlening, het aanbieden van de dienstverlening via in ieder geval het regionaal loket en de wijze waarop werkzoekendendienstverlening en werkgeversdienstverlening op elkaar aansluiten. Onderdeel van de inhoud van de dienstverlening is scholingsadvies, dat tot 1 januari 2025 door de Leerwerkloketten werd geboden.

3.3.2 Mogelijkheid UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten

Knelpunt: geen mogelijkheid voor UWV om dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten

Artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet geeft UWV en gemeenten de mogelijkheid om overeen te komen dat de gemeente ondersteuning biedt aan een persoon aan wie UWV een uitkering verstrekt. Op basis hiervan kan het gemeentelijk instrumentarium worden ingezet voor mensen die onder de uitkeringsverantwoordelijkheid van UWV vallen. Dit gaat om mensen, waaronder jongeren, waarbij de kans groot is dat zij op (korte) termijn onder de directe verantwoordelijkheid van de gemeente zullen vallen. Er bestaat geen vergelijkbare wettelijke grondslag op basis waarvan UWV en gemeenten kunnen overeenkomen dat UWV dienstverlening inzet voor mensen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten vallen. Hierdoor is de dienstverlening van UWV niet inzetbaar voor gemeentelijke doelgroepen, terwijl dit in sommige gevallen wel wenselijk is, bijvoorbeeld in het geval dat de verantwoordelijke gemeente een specifieke vorm van dienstverlening niet kan aanbieden, maar UWV wel.

Voorgestelde wetswijziging

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld dat UWV en gemeenten kunnen overeenkomen dat ook UWV dienstverlening biedt aan mensen die onder de verantwoordelijkheid van gemeenten vallen. In combinatie met de bestaande mogelijkheid in de Participatiewet kunnen UWV en gemeenten afspraken maken over de inzet van elkaars dienstverlening, waardoor er meer ruimte voor maatwerk ontstaat. In lagere regelgeving kunnen nadere regels worden gesteld over bijvoorbeeld de wijze van samenwerken en de (onderlinge) financiering van dienstverlening.

3.3.3 Inzet re-integratietrajecten voor mensen in de WW

Knelpunt: voor een deel van de WW-gerechtigden is persoonlijke basisdienstverlening van UWV niet voldoende om werk te vinden

Aan mensen met een werkloosheidsuitkering (WW-gerechtigden) kan UWV persoonlijke basisdienstverlening bieden. Deze bestaat uit gesprekken met een adviseur van UWV en, afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt, uit workshops, trainingen, competentietesten, jobhunting en scholing. Daarnaast heeft UWV een zeer beperkte mogelijkheid tot inkoop van re-integratiedienstverlening voor WW-gerechtigden³⁴.

Het grootste deel van de WW-gerechtigden vindt binnen de maximale looptijd van de WW-uitkering zelfstandig werk en maakt daarbij geen gebruik van UWV-dienstverlening. Een ander deel maakt gebruik van de persoonlijke UWV-basisdienstverlening en is daarmee voldoende geholpen. Voor een deel van de WW-gerechtigden is de persoonlijke basisdienstverlening echter niet voldoende om werk te vinden; deze WW-gerechtigden hebben een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Zij hebben aanvullende ondersteuning nodig bij het vinden van werk, maar ze vallen niet onder de doelgroep waarvoor re-integratiedienstverlening mag worden ingekocht.

Uit het onderzoek naar de langetermijneffecten van persoonlijke basisdienstverlening van UWV komt naar voren dat de effecten van de dienstverlening op het vinden van werk kleiner zijn voor de groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.³⁵ Daarnaast heeft de aanpak van de tijdelijke regionale mobiliteitsteams laten zien dat voor een groep WW-gerechtigden van ongeveer 700 mensen per jaar aanvullende ondersteuning passend en noodzakelijk is bij het begeleiden naar werk.³⁶ Via de regionale mobiliteitsteams kon UWV tijdelijk aanvullende dienstverlening inzetten voor deze WW-gerechtigden. Het

³⁴ Voor werkloze werknemers die door ziekte niet beschikbaar zijn voor werk en voor personen die 35% of minder arbeidsongeschikt zijn (o.b.v. de Ziektewet of de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) heeft het UWV wel al de mogelijkheid aanvullend op de persoonlijke basisdienstverlening re-integratiedienstverlening in te kopen.

³⁵ Eindrapport Langetermijneffecten van persoonlijke dienstverlening in WW, SEO Economisch Onderzoek (2022).

ging om mensen die hun baan hadden verloren en door (diverse) omstandigheden extra ondersteuning nodig hadden bij het vinden van een baan.

Deze WW-gerechtigden hebben, ondanks hun recente werkervaring, een kwetsbare arbeidsmarktpositie en hebben over het algemeen een geringe kans om binnen een jaar werk te kunnen hervatten. Aan de hand van de Werkverkenner wordt hun kans op werkherhervatting ingeschat tussen de 0% en 25%.³⁷ Een kwetsbare arbeidsmarktpositie kan bijvoorbeeld veroorzaakt worden door een gebrekkige ontwikkeling van sociale en werknemersvaardigheden, een mentale beperking of een structurele functionele beperking.³⁸ Hierdoor is het voor deze WW-gerechtigden niet realistisch om zelfstandig (duurzaam) naar de arbeidsmarkt terug te keren. Zonder aanvullende re-integratiedienstverlening vinden deze WW-gerechtigden niet of pas na lange tijd (duurzaam) werk en blijven zij (langer) afhankelijk van een uitkering.

Voorgestelde wetswijziging

Voorgesteld wordt artikel 30a, achtste lid, Wet SUWI te wijzigen om het mogelijk te maken re-integratiedienstverlening in te kopen voor mensen met een WW-uitkering met eveneens een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Hierdoor kunnen deze mensen meer passend ondersteund worden naar (duurzaam) werk. Op deze wijze kan voorkomen worden dat deze werkzoekenden langdurig of bij herhaling werkloos raken, en bijgevolg een beroep doen op een WW-uitkering en mogelijk later op een bijstandsuitkering. De diversiteit binnen de groep WW-gerechtigden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie is groot. Ook kan de mate van kwetsbaarheid van iemands arbeidsmarktpositie in de loop der tijd wijzigen. Adviseurs werk, die de WW-gerechtigden begeleiden, beoordelen op basis van hun expertise en ervaring of er sprake is van een kwetsbare arbeidsmarktpositie en of de persoon in kwestie baat heeft bij de aanvullende ondersteuning die UWV kan bieden. Ter invulling hiervan kan UWV een beleidsregel vaststellen. Het is hierbij expliciet de bedoeling dat UWV maatwerk kan toepassen maar ook dat de inzet van aanvullende re-integratiedienstverlening alleen ingezet wordt in die gevallen waarin zonder de beoogde re-integratieactiviteiten de kans om weer (duurzaam) aan het werk te komen beperkt is.

3.3.4 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt

Knelpunt: uitbestedingsplicht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt beperkt UWV bij de activering van mensen in de ZW, WAO, WIA.

Met de eerder beschreven voorgestelde wetswijzigingen wordt de samenwerking in de arbeidsmarktregio tussen UWV en gemeenten en andere arbeidsmarktpartijen verder bevorderd. Door samen te werken op het gebied van dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers, kunnen meer activiteiten en projecten ontstaan om mensen te ondersteunen naar werk.

De Wet SUWI (artikel 30a, negende lid) kent echter een uitbestedingsplicht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. UWV moet de activering van mensen met een uitkering op basis van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de WIA en de Wajong uitbesteden aan re-integratiebedrijven. Dit betekent dat UWV zijn re-integratiebudget niet kan inzetten voor het samen met gemeenten ontwikkelen van dienstverlening en het inzetten van deze dienstverlening voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gemeenten kennen geen dergelijke uitbestedingsplicht.

Voorgestelde wetswijziging

De uitbestedingsplicht (artikel 30a, negende lid, Wet SUWI) beperkt UWV om samen met andere arbeidsmarktpartijen in het kader van gezamenlijke doelstellingen, passende dienstverlening en trajecten te ontwikkelen en uit te voeren voor specifieke groepen. Daarbij kan gedacht worden aan programma's waarbij de gemeente een eigen uitvoerder (zoals bijvoorbeeld een sociaal ontwikkelbedrijf) inzet, en UWV

³⁶ Uit informatie van de Regionale mobiliteitsteams blijkt dat er ongeveer 700 mensen per jaar met een WW-uitkering een meer intensieve vorm van dienstverlening nodig hebben.

³⁷ De Werkverkenner is een instrument van UWV dat een online vragenlijst en UWV-administratiegegevens combineert om de kans op werkherhervatting te voorspellen en een snelle diagnose te geven van persoonlijke belemmeringen en mogelijkheden van WW-gerechtigden om werk te vinden.

Voor meer informatie zie: <https://www.uwv.nl/nl/publicaties/kennis/2018/werkverkenner-2-0>

³⁸ De wettelijke term voor een persoon die door ziekte of handicap langdurig een belemmering ondervindt bij het verrichten van werk en het vinden van werk (WIA, artikel 34a). Voor hen kan UWV een werkvoorziening inzetten zoals bijv. een jobcoach, een vervoersvoorziening en/of een tolkvoorziening.

dan bij kan aansluiten. Om regionale samenwerking bij de dienstverlening aan werkzoekenden mogelijk te maken, wordt daarom een uitzonderingsmogelijkheid voorgesteld bij de uitbestedingsplicht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze uitzondering geeft UWV ruimte om ook voor uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dienstverlening te ontwikkelen in gezamenlijkheid met regionale partners in de arbeidsmarktregio. UWV kan hierdoor bijdragen aan de ontwikkeling van programma's en projecten. Dit draagt bij aan een sterke arbeidsmarktinfrastructuur waarin de publieke dienstverleners een gelijkwaardig organiserend vermogen hebben.

Het oorspronkelijke doel van de verplichte uitbesteding van re-integratie aan re-integratiebedrijven was gericht op het tot stand brengen van een sterke en gezonde private re-integratiemarkt.³⁹ Om te voorkomen dat de voorgestelde uitzonderingsmogelijkheid leidt tot significant minder vraag naar re-integratie op de re-integratiemarkt en om een sterke en gezonde re-integratiemarkt te behouden, wordt slechts een beperkt deel van de beschikbare middelen voor de verplichte uitbesteding vrijgesteld. Het kabinet is voornemens de uitzonderingsmogelijkheid, via financiële afspraken met UWV, te maximaliseren tot 5% van het beschikbare budget voor inkoop van re-integratietrajecten. Voorwaarde voor de inzet van deze middelen zal zijn dat het project of programma gezamenlijk wordt gefinancierd door UWV én gemeenten (en eventueel andere partners) en daarnaast dienen de vrijgestelde middelen te worden ingezet voor het activeren en het aan het werk helpen van de doelgroep waar de middelen oorspronkelijk voor zijn bedoeld.

3.4 Gegevensverwerking

De kern van dit wetsvoorstel richt zich op het versterken van samenwerking tussen UWV en gemeenten onderling en de samenwerking tussen deze partijen met andere partijen bij regionaal arbeidsmarktbeleid. De voorgestelde wetwijzigingen hebben als doel het (beter) bieden van passende, herkenbare en toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers.

Het doel en het belang van de voorstellen volgt uit de beschrijving hiervan in de paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3. Om deze voorstellen te kunnen uitvoeren kan het noodzakelijk zijn om persoonsgegevens te verwerken. In deze paragraaf zal per voorstel worden omschreven of gegevensverwerking inderdaad noodzakelijk is en zo ja, op basis van welke (bestaande of nieuw voorgestelde) grondslag deze verwerking zal plaatsvinden. In lagere regelgeving zal worden vastgesteld welke gegevens worden uitgewisseld. Het gaat dan in ieder geval om gegevens over naam, adres en woonplaats (NAW-gegevens), en, onder omstandigheden, om gezondheidsgegevens. Aanvullend worden in het kader van de uitvoering van de bestaande re-integratietaken van UWV specifiek bepalingen voor gegevensuitwisseling met scholingspartijen voorgesteld (artikelen 54, tiende lid, en 73, eerste en derde lid).

In paragraaf 3.5 wordt ingegaan op gegevensverwerking in verhouding tot hoger recht.

Gegevensverwerking per voorstel

In deze paragraaf wordt per voorstel beschreven of het noodzakelijk is om (persoons)gegevens te verwerken om uitvoering te geven aan het voorstel. Indien dit het geval is, wordt beschreven hoe de gegevensverwerking, conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), is geborgd en op welke specifieke (wettelijke) taken en grondslagen de gegevensverwerkingen berusten.

3.4.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid

Binnen de voorgestelde publiek-private governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid (paragraaf 3.1.1) is het niet noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken.

Met de publiek-private governance wordt structuur gegeven aan regionale afstemming en samenwerking over regionaal arbeidsmarktbeleid. Informatie die hierbij wordt gebruikt betreft (regionale) arbeidsmarktinformatie met geaggregeerde gegevens over de vraag en het aanbod in de regio, zonder persoonsgegevens.

³⁹ *Kamerstukken II 2000/01, 27 588, nr. 3.*

3.4.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking

Om de beoogde regionale samenwerking te ondersteunen is er behoefte aan een structurele ondersteuningsstructuur die zich richt op de werking van het stelsel, het versterken van de regionale samenwerking en kennisuitwisseling tussen arbeidsmarktregio's en partijen. Om uitvoering te geven aan de voorgestelde wettelijke taak aan UWV om de ondersteuning van de regionale samenwerking te stimuleren en faciliteren is het niet noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken.

3.4.3 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum

Verwerkingen voor het verstrekken van informatie en advies in het Werkcentrum

Het voorgestelde artikel 33g Wet SUWI ziet op de taak aan UWV en centrumgemeenten, en de bevoegdheid voor gemeenten, niet zijnde centrumgemeenten, om samen zorg te dragen voor de inrichting van regionale loketten. De loketten zullen als toegangspoort fungeren voor publieke en private dienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Vanuit het Werkcentrum zullen werkenden, werkzoekenden en werkgevers worden geïnformeerd over, en op diens verzoek eventueel doorverwezen worden naar, passende arbeidsmarktdienstverlening. Om deze taken uit te voeren kan het noodzakelijk zijn om gegevens te verwerken. Dit gebeurt op basis van het voorgestelde artikel 33g, eerste lid, in combinatie met artikel 62, eerste lid.

Op basis hiervan kunnen UWV en gemeenten gezamenlijk gegevens verwerken, inclusief registreren en met elkaar uitwisselen, voor zover noodzakelijk voor de beschreven gedeelde taak. Ook kunnen UWV en gemeenten op basis hiervan de noodzakelijke verwerkingen doen om (gezamenlijk) de hulpvraag van een werkende, werkzoekende of werkgever te beoordelen om vervolgens te kunnen adviseren. Artikel 33g, vierde lid, voorziet in de delegatiegrondslag op basis waarvan deze verwerkingen verder worden afgebakend in het Besluit SUWI. Ook zal een bewaartermijn worden bepaald voor de verwerkingen die betrekking hebben op het informeren en adviseren in het Werkcentrum.

Verwerkingen voor doorverwijzing

Indien de hulpvraag daartoe aanleiding geeft kunnen UWV en gemeenten de werkende, werkzoekende of werkgever verwijzen naar specifieke dienstverlening of een aanbieder daarvan. In veel gevallen zal de werkende, werkzoekende of werkgever zelf contact kunnen opnemen met de dienstverlener. Voor deze verwijzing hoeven geen persoonsgegevens van de werkende, werkzoekende of werkgever te worden verwerkt door UWV en gemeenten. Indien het voor e werkende, werkzoekende of werkgever niet mogelijk of lastig is zelf contact op te nemen met de dienstverlener, dan kunnen UWV en gemeenten, als de betrokkene hiermee instemt, ook direct doorverwijzen naar dienstverlening van een (andere) dienstverlener waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. Bij doorverwijzing naar (dienstverlening van) UWV of gemeente kunnen gegevens over de naam, contactgegevens, de hulpvraag en indien noodzakelijk gezondheidsgegevens⁴⁰ verstrekt worden aan UWV of de gemeente, op basis van artikel 62, eerste lid. Indien het advies aanleiding geeft tot doorverwijzing naar (dienstverlening van) een andere partijen, niet zijnde UWV of een gemeente, kunnen bij de doorverwijzing de naam en contactgegevens van de betrokkene worden verstrekt, op basis van het voorgestelde artikel 33g. Op basis van het voorgestelde vierde lid van artikel 33g zal bij algemene maatregel van bestuur bepaald worden welke gegevens verstrekt kunnen worden bij doorverwijzing, met dien verstande dat bij doorverwijzing naar partijen niet zijnde UWV of gemeenten uitsluitend gegevens worden verstrekt die noodzakelijk zijn om contact op te kunnen nemen, te weten: naam, het woon- of postadres, het telefoonnummer of het e-mailadres, afhankelijk van de wens van de betrokkene.

Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid

Op basis van het voorgestelde artikel 62, derde lid, onderdeel b, zijn UWV en (centrum)gemeenten gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk als bedoeld in artikel 26 AVG voor de verwerking van gegevens voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het voorgestelde artikel 33g, eerste en tweede lid.

UWV en (centrum)gemeenten hebben voor de betreffende verwerkingen een gezamenlijke taak, namelijk het informeren, adviseren en doorverwijzen, en besluiten gezamenlijk over de middelen waarmee ze dat

⁴⁰ Voor het verstrekken van gezondheidsgegevens dient te worden voldaan aan de uitzonderingsgrond (artikel 30, eerste lid, UAVG).

doen. Vanwege de gezamenlijke taak en uitvoering van deze taak is een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid passend.

Voor de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid moeten UWV en gemeenten bij onderlinge regeling op transparante wijze vaststellen wie feitelijk zorgt dat aan de verplichtingen van de AVG wordt voldaan. Er moet een duidelijk aanspreekpunt zijn voor de uitoefening van AVG-rechten, zoals het recht op inzage in de eigen persoonsgegevens. Formeel kunnen betrokkenen elke partij aanspreken die onderdeel uitmaakt van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid om een beroep te doen op de AVG-rechten, maar om te voorkomen dat partijen binnen een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid naar elkaar verwijzen is een duidelijk aanspreekpunt voor burgers wenselijk. Op basis van artikel 62, vierde lid, zullen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot deze onderlinge regeling. In het Besluit SUWI wordt opgenomen waar betrokken partijen in ieder geval afspraken over moeten maken.

3.4.4 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening

Het huidige artikel 10, eerste lid, Wet SUWI is een concretisering van de samenwerking tussen UWV en gemeenten, bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten. Als gevolg van de voorgestelde wijziging van artikel 10, eerste lid, zal de in dit artikel genoemde regionale samenwerking eveneens betrekking hebben op de dienstverlening aan werkzoekenden, naast de reeds bestaande regionale samenwerking bij dienstverlening aan werkgevers. Hierdoor kunnen werkzoekenden met een complexere ondersteuningsbehoefte beter geholpen worden doordat de organisaties regionaal samenwerken bij het bieden van dienstverlening. Met de voorgestelde wijziging ontstaat tevens meer samenhang in de samenwerking bij de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers. Dit draagt bij aan doeltreffende arbeidsmarktdienstverlening. De samenwerking heeft betrekking op de dienstverlening aan werkzoekenden die onder de verantwoordelijkheid van UWV of gemeenten vallen en dienstverlening ontvangen op basis van artikel 30a Wet SUWI, artikel 7 of 7a van de Participatiewet.

In het kader van de samenwerking bij werkzoekendendienstverlening kunnen persoonsgegevens uitgewisseld worden. Op basis van het huidige artikel 62, derde lid (het toekomstige artikel 62, derde lid, onder a), zijn UWV en gemeenten gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk als bedoeld in artikel 26 AVG, voor de verwerking van gegevens voor de uitvoering van taken bedoeld in artikel 10 Wet SUWI ten aanzien van *dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende*. De uitvoering van de taken bedoeld in het voorgestelde artikel 10, eerste lid, leidt in de meeste gevallen niet tot uitvoering van taken met betrekking tot dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende. Vanuit de beoogde samenwerking zullen UWV en gemeenten gezamenlijk dienstverlening initiëren en organiseren voor de doelgroepen van beide organisaties. De inzet van de dienstverlening voor een specifiek persoon valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatie tot wiens doelgroep de persoon behoort. Dit geldt daarmee ook voor de verwerkingsverantwoordelijkheid.

Pas als er sprake is van verwerking van persoonsgegevens van dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende is er sprake van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. Hiervoor moeten UWV en gemeenten bij onderlinge regeling op transparante wijze vaststellen wie feitelijk zorgt dat aan de verplichtingen van de AVG wordt voldaan. Het moet duidelijk zijn welke organisatie het aanspreekpunt is voor de uitoefening van AVG-rechten, zoals het recht op inzage in de eigen persoonsgegevens. Op basis van artikel 62, vierde lid, zullen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot deze onderlinge regeling.

De grondslag voor de uitwisseling van deze persoonsgegevens, is artikel 62, eerste lid, Wet SUWI. Dit artikellid bepaalt dat tussen UWV en gemeenten alle noodzakelijke persoonsgegevens gewisseld worden voor de uitoefening van hun wettelijke taken, voor zover dit voortvloeit uit de samenwerking, bedoeld in artikel 9. Omdat artikel 10, eerste lid, een concretisering is van de genoemde samenwerking in artikel 9, valt de gegevenswisseling daarmee onder artikel 62, eerste lid, Wet SUWI.

3.4.5 Mogelijkheid om UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten

Gemeenten kunnen hun dienstverlening inzetten voor mensen die onder de verantwoordelijkheid van UWV vallen. Dit wetsvoorstel stelt voor (artikel 9, tweede lid) eenzelfde mogelijkheid voor UWV te creëren: het inzetten van dienstverlening voor mensen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen. Deze verruiming zorgt ervoor dat UWV en gemeenten de publieke samenwerking kunnen versterken en beter rekening kunnen houden met de behoeften van mensen en werkgevers. Bij de inzet van UWV-

dienstverlening voor de doelgroep van gemeenten is UWV de verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de verwerkingen die voor UWV noodzakelijk zijn om de eigen dienstverlening in te zetten. UWV heeft de regie over de dienstverlening en bepaalt dan ook zelf het doel van en de middelen voor de noodzakelijke verwerkingen. Het voorgaande wijzigt niet de verwerkingsverantwoordelijkheid van de gemeente, die verantwoordelijk blijft voor verwerkingen die zij zelf doet ten aanzien van de betrokkene. De grondslag voor de benodigde gegevensuitwisseling tussen UWV en gemeenten berust op artikel 62, eerste lid, Wet SUWI. Dit artikellid bepaalt dat tussen UWV en gemeenten alle noodzakelijke persoonsgegevens uitgewisseld mogen worden voor de uitoefening van hun wettelijke taken, voor zover dit voortvloeit uit de samenwerking, bedoeld in artikel 9. Voorgesteld wordt artikel 62 uit te breiden met een delegatiegrondslag met betrekking tot artikel 9, tweede lid (voorgestelde vijfde lid). Op basis hiervan zal bij algemene maatregel van bestuur worden afgebakend welke gegevens gedeeld worden.

3.4.6 Inzet re-integratietrajecten voor mensen met een werkloosheidsuitkering

Bij de uitvoering van de re-integratietaken van UWV (artikel 30a, eerste lid) wisselt UWV gegevens van uitkeringsgerechtigden uit met private partijen die UWV inschakelt bij de re-integratie van uitkeringsgerechtigden. Artikel 54, tiende lid, bepaalt dat re-integratiebedrijven alle gegevens en inlichtingen verstrekken aan UWV die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van UWV. Omgekeerd regelt artikel 73, negende lid, dat UWV aan een re-integratiebedrijf alle gegevens en inlichtingen verstrekt die noodzakelijk zijn voor het verrichten van de werkzaamheden bedoeld in artikel 30a, achtste lid. Met de voorgestelde wijziging van artikel 30a, achtste lid, verloopt de gegevensuitwisseling tussen UWV en re-integratiebedrijven met betrekking tot WW-gerechtigden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie via deze grondslagen.

3.4.6.1 Gegevensuitwisseling scholingspartijen

UWV wisselt in het kader van haar re-integratietaken tevens gegevens van uitkeringsgerechtigden uit met scholingspartijen, die door UWV als re-integratiebedrijven worden gezien. Hoewel deze scholingspartijen inderdaad activiteiten verrichten in het kader van re-integratie, zal niet (altijd) worden voldaan aan de definitie van re-integratiebedrijf⁴¹, namelijk: een persoon of rechtspersoon die de inschakeling van personen in de arbeid bevordert. Daarom wordt een aparte grondslag voor gegevensuitwisseling met scholingspartijen voorgesteld. Voorgesteld wordt scholingspartijen toe te voegen aan het artikel 54, tiende lid, waardoor scholingspartijen alle gegevens en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van UWV aan UWV mag verstrekken. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de gegevens die worden verstrekt. Ook wordt voorgesteld scholingspartijen toe te voegen aan artikel 73, negende lid. Dit artikellid bepaalt onder meer dat UWV aan een re-integratiebedrijf alle gegevens en inlichtingen verstrekt die noodzakelijk zijn voor het verrichten van werkzaamheden bedoeld in artikel 30a, negende lid (nieuw). Hieraan wordt toegevoegd dat UWV alle gegevens en inlichtingen verstrekt aan scholingspartijen die noodzakelijk zijn voor het bieden van scholing aan een uitkeringsgerechtigde. In lagere regelgeving zullen de gegevens die verwerkt worden, worden vastgesteld.

3.4.7 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt

Door de voorstelde uitzondering op de uitbestedingsplicht van re-integratie voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in artikel 30a, negende lid, kan bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald dat UWV dienstverlening kan ontwikkelen en organiseren. Op basis van artikel 9, eerste lid, kan UWV samen met gemeenten projecten opzetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het voorgaande kan leiden tot gegevensverstrekking tussen UWV en gemeenten. Hiervoor bestaat een wettelijke grondslag in artikel 62, eerste lid, die ziet op de verwerking van noodzakelijke persoonsgegevens in het kader van de samenwerking bij de uitvoering van de taken die voortvloeien uit de daar genoemde wetten. Het tiende lid van artikel 30a biedt een delegatiegrondslag op basis waarvan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld voor onder meer de gegevensverwerking die plaatsvindt in het kader van de re-integratietaken, bedoeld in het negende lid.

⁴¹ Artikel 1, eerste lid, onder o, Wet SUWI.

4. Overige wijzigingen

De hieronder genoemde overige wijzigingen betreffen technische wijzigingen als gevolg van de voorgestelde wijzigingen in de Wet SUWI, alsmede een correctie van een onjuiste verwijzing.

Algemene wet bestuursrecht

Voorgesteld wordt om de verwijzingen in bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht naar artikel 9, vijfde lid, Wet SUWI, aan te passen aan de voorgestelde vernummering van artikel 9 van de Wet SUWI.

Participatiewet

Voorgesteld wordt om de verwijzing in artikel 7a, vierde lid, van de Participatiewet, naar artikel 10, tweede lid, van de Wet SUWI, dat onder meer ziet op de wijze van vaststelling van de centrumgemeenten, te vervangen door een verwijzing naar artikel 33e van de Wet SUWI, dat na inwerkingtreding van het voorstel tot wijziging van de Wet SUWI ziet op de wijze van vaststelling van centrumgemeenten.

Eveneens wordt voorgesteld, ter correctie van een onjuiste verwijzing, de verwijzing in artikel 7a, vijfde lid, van de Participatiewet naar artikel 7, tweede, vijfde, zevende, negende en tiende lid, te wijzigen in artikel 7, tweede, vijfde, zevende, achtste en negende lid.

Wet educatie en beroepsonderwijs

Voorgesteld wordt om de verwijzing in artikel 9.2.4, derde lid, onderdeel a, subonderdeel 5, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, naar artikel 10, tweede lid, van de Wet SUWI, dat onder meer ziet op de wijze van vaststelling van de centrumgemeenten, te vervangen door een verwijzing naar artikel 33e van de Wet SUWI, dat na inwerkingtreding van het voorstel tot wijziging van de Wet SUWI ziet op de wijze van vaststelling van centrumgemeenten.

5. Verhouding tot hoger recht

Grondwet

Krachtens de artikelen 19 en 20 van de Grondwet is de bevordering van voldoende werkgelegenheid alsmede bestaanszekerheid van de bevolking en spreiding van welvaart voorwerp van zorg van de overheid. Het kabinet stelt in dat kader (onder meer) arbeidsmarktbeleid op, waarvan dit wetsvoorstel onderdeel uitmaakt. De beoogde maatregelen in dit wetsvoorstel hebben tot doel de arbeidsmarkt op bepaalde punten te versterken en daarmee bij te dragen aan het beter functioneren van de arbeidsmarkt en het vergroten van de bestaanszekerheid. Dit beleid wordt uitgevoerd door verschillende partners en uitvoeringsorganisaties, op landelijk en regionaal niveau. Dit voorstel beoogt onder meer het beter toegankelijk maken van beschikbare arbeidsmarktdienstverlening middels een intensievere samenwerking tussen publieke partijen onderling alsmede een betere samenwerking met private partijen ten behoeve van werkenden, werkzoekenden en werkgevers.

In artikel 10 van de Grondwet is het recht op privacy verankerd. Dit recht, waaronder de bescherming van persoonsgegevens valt, maakt onderdeel uit van het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit is een klassiek grondrecht, dat op meerdere plekken is vastgelegd.⁴² Klassieke grondrechten bieden de burger bescherming tegen de overheid, die hier in principe geen inbreuk op mag maken tenzij dit is gebaseerd op legitieme wet- en regelgeving.

Artikel 8 EVRM

De rechtmatigheid van de inbreuk moet worden getoetst aan artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), aan de hand van drie samenhangende vragen. De eerste vraag is of de inbreuk bij wet is voorzien. Onderdeel van deze vraag is of de inbreuk is vastgelegd in een wettelijk voorschrift, en of burgers hieruit voldoende precies kunnen opmaken welke gegevens voor een overheidstaak gebruikt

⁴² In het internationale verdragsrecht is het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer vastgelegd in artikel 8 EVRM, artikel 17 van het Internationaal verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten en artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

worden en hoe deze verwerkt worden. De tweede vraag is of de inbreuk dient ter bescherming van een legitieme doelstelling.⁴³ De derde vraag is of de inbreuk noodzakelijk is in een democratische samenleving.

Voor wat betreft de eerste vraag geldt dat de inbreuk bij wet is voorzien. Voor zover gegevensverwerking noodzakelijk is bij de in het wetsvoorstel genoemde maatregelen, berusten deze verwerkingen op reeds bestaande of voorgestelde grondslagen in de wet SUWI. Het gaat specifiek om de artikelen 33g, 54, 62, en 73 van de Wet SUWI. Deze artikelen maken gegevensverwerkingen mogelijk ten behoeve van de wettelijke taken van UWV en colleges, en na wijziging ook voor gegevensverstrekking aan en ontvangst van de in het wetsvoorstel genoemde scholingspartijen. In lagere regelgeving wordt benoemd welke gegevens worden verwerkt.

Ook de tweede vraag, of de inbreuk dient ter bescherming van een legitieme doelstelling, wordt bevestigend beantwoord. Dit wetsvoorstel beoogt onder meer het beter toegankelijk maken van beschikbare arbeidsmarktdienstverlening middels samenwerking door publieke partijen onderling alsmede met private partijen ten behoeve van werkenden en werkgevers. De voorgestelde maatregelen dienen een legitieme doelstelling, namelijk het bevorderen van werkzekerheid en daarmee bestaanszekerheid.

De derde vraag – of de voorgestelde beperking noodzakelijk is in een democratische samenleving – wordt eveneens bevestigend beantwoord. Op het niveau van het wetsvoorstel wordt voorzien in een redelijke verhouding tussen de beperking en het belang dat met de beperking wordt gediend.

De eventuele inbreuk op de privacy van burgers gaat niet verder dan noodzakelijk is voor het doel en uit het wetsvoorstel blijkt voorts voor welk doel en door welke partijen deze gegevens mogen worden verwerkt. In lagere regelgeving worden de gegevens afgebakend welke worden verwerkt en worden maximale bewaartermijnen vastgesteld. Wat betreft de subsidiariteit geldt dat niet kan worden volstaan met lichtere, minder ingrijpende instrumenten.

AVG

De AVG stelt regels aan het verwerken van persoonsgegevens door individuen, organisaties en overheden. Verwerking van persoonsgegevens dient plaats te vinden op basis van een van de zes rechtsgronden die artikel 6 AVG voorschrijft. Voor overheidsinstanties is de grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in de regel gelegen in de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag (artikel 6, eerste lid, onder e, AVG), of het voldoen aan een wettelijke verplichting (artikel 6, eerste lid, onder c, AVG). In casu betreft het een taak van algemeen belang. Een taak van algemeen belang moet volgen uit Unierecht of lidstatelijk recht.⁴⁴ In dit wetsvoorstel betreft dat de Wet SUWI, alsmede de regelgeving hierop gebaseerd.

Waarborgen bij de verwerking van persoonsgegevens

De verwerking van persoonsgegevens betreft een inbreuk op een grondrecht. Het is daarom van belang dat deze inbreuk met passende waarborgen gepaard gaat, zodat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer proportioneel en zo minimaal mogelijk is. In lagere regelgeving wordt vastgelegd welke persoonsgegevens verwerkt mogen worden. Dit betreffen uitsluitend persoonsgegevens waarvan de verwerking strikt noodzakelijk is teneinde de doelen in de Wet SUWI te bereiken. Ook wordt hierin nader gespecificeerd welke aanvullende waarborgen van toepassing zijn, zoals welke maximale bewaartermijnen gelden en welke technische en organisatorische maatregelen getroffen moeten worden. De gevolgen voor de gegevensverwerking die voortvloeien uit dit wetsvoorstel zijn via een Data protection impact assessment (DPIA) in kaart gebracht. De gevolgen die voortvloeien uit de lagere regelgeving zullen eveneens via een DPIA in kaart worden gebracht. UWV en de colleges dienen, als verwerkingsverantwoordelijken met betrekking tot gegevensverwerking op grond van of krachtens dit wetsvoorstel, naar eigen inzicht een DPIA uit te voeren.

⁴³ Het gaat om een of meer van de in het tweede lid van artikel 8 EVRM opgesomde doelstellingen en belangen: het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

⁴⁴ Zie overweging 45 van de considerans van de AVG en artikel 6, derde lid, van de AVG.

6. Gevolgen

Dit wetsvoorstel beoogt de regionale arbeidsmarktinfrastructuur te versterken en (de samenwerking bij en toegang tot) arbeidsmarktdienstverlening te verbeteren. De voorgestelde wetswijzigingen leiden tot passende, herkenbare en toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers. Voor de uitvoering zijn er gevolgen voor UWV en gemeenten als de (direct) betrokken organisaties die de dienstverlening uitvoeren.

De voorgestelde maatregelen raken (de organisatie van) de arbeidsmarktdienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers.

In de basis heeft dit voorstel daarmee betrekking op de gehele beroepsbevolking en alle werkgevers. Niet iedereen maakt echter van deze dienstverlening gebruik, aangezien veel transities op de arbeidsmarkt zelfstandig plaatsvinden. Slechts een gedeelte van de werkzoekenden, werkenden en werkgevers heeft behoefte aan ondersteuning bij vragen op het gebied van werk en/of ontwikkeling.

Door de samenwerking tussen partijen in de arbeidsmarktinfrastructuur te versterken, wordt de dienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers verbeterd en toegankelijker. De focus daarbij ligt op het versterken van de samenwerking in de regionale arbeidsmarkt en het wegnemen van belemmeringen om passende dienstverlening te bieden. De maatregelen richten zich op het versterken van de governance van de publiek-private samenwerking in de arbeidsmarktregio, het verbeteren van de toegang tot arbeidsmarktdienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers, en het wegnemen van enkele knelpunten binnen de publieke dienstverlening. De diverse maatregelen binnen het voorstel dragen gezamenlijk bij aan betere matching op de arbeidsmarkt. Door het versterken van de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de (regionale) samenwerking bij passende dienstverlening kan er meer gericht worden ingezet op het duurzaam verbinden van vraag en aanbod in de arbeidsmarktregio's. Het regionaal samenwerken en organiseren van dienstverlening sluit beter aan bij de hulpbehoefte van verschillende groepen in de regio. De verwachting is dat dit positieve effecten heeft op de arbeidsparticipatie. Hiermee vindt het wetsvoorstel onder andere aansluiting bij Sustainable Development Goal 8: waardig werk en economische groei⁴⁵.

De verwachting is dat de invoering van het Werkcentrum er toe leidt dat het werkenden, werkzoekenden en werkgevers minder moeite en tijd kost bij het zoeken van de juiste plek voor hulpvragen rondom werk en scholing. Met één heldere toegangspoort vinden meer mensen de weg naar passende dienstverlening, ook mensen die dat via bestaande routes niet of moeilijk kunnen vinden.

6.1 Regeldruk

Dit wetsvoorstel verbetert de arbeidsmarktdienstverlening en maakt deze toegankelijker. Dit gebeurt door het beter vormgeven van de reeds bestaande (regionale) publiek-private samenwerking en door grondslagen en taken te creëren of uit te breiden, waarmee de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en samenwerking bij het bieden van passende dienstverlening worden versterkt. Voornoemde maatregelen raken de uitvoeringspartijen. Het wetsvoorstel bevat geen wettelijke verplichtingen voor bedrijven of burgers.

Het uitgangspunt is dat de fysieke en digitale dienstverlening toegankelijker en beter vindbaar wordt voor zowel burgers als bedrijven. Dit wordt bewerkstelligd door het instellen van regionale loketten: de Werkcentra. Per arbeidsmarktregio is er op minimaal één centrale fysieke plek een Werkcentrum. De Werkcentra dienen als toegangspoort tot alle beschikbare dienstverlening. Deze bundeling van alle beschikbare dienstverlening in de Werkcentra leidt (op termijn) tot verminderde regeldruk voor burgers, bedrijven en organisaties.

⁴⁵ De Sustainable Development Goals (SDG's) of Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn in 2015 aangenomen door alle lidstaten van de VN. Het is een set doelen gericht op een duurzame en inclusieve wereld in 2030. Ook Nederland heeft zich nationaal en internationaal aan de doelen gecommitteerd. Samenhang tussen de doelen vormt het uitgangspunt: beleid gericht op één dimensie kan ook gevolgen hebben op andere doelen.

Naar verwachting leidt de bundeling van dienstverlening tot efficiëntere en snellere ondersteuning. Burgers, bedrijven en organisaties hoeven immers minder te zoeken naar het beschikbare aanbod van ondersteuning. Hierdoor kunnen werkzoekenden en werkgevers eerder in contact komen met passende oplossingen. De inzet van passende dienstverlening kan werkloosheid verkorten of voorkomen, en bedrijven helpen bij het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel. Er zijn eenmalige regeldrukkosten voor kennisneming door burgers en bedrijven van de voorgestelde maatregelen voor de regionale loketten. De voorgestelde maatregelen worden in samenwerking met de bestaande organisaties zo soepel mogelijk en op gepaste termijn gerealiseerd. Daarnaast wordt per doelgroep een communicatiestrategie ontwikkeld. De eenmalige kennisneming die de wijziging van burgers en bedrijven vergt, is daarom eenvoudig en wordt geschat op de standaardkosten van 2 minuten voor burgers en 3 minuten voor bedrijven.⁴⁶ De eenmalige regeldrukkosten worden geschat op € 5,8 miljoen voor alle burgers tezamen. De eenmalige regeldrukkosten worden geschat op € 6,3 miljoen voor alle bedrijven tezamen.

6.2 Doenvermogen en burgerperspectief

Bij de uitwerking van de voorstellen in dit wetsvoorstel is o.a. rekening gehouden met de bevindingen van de Commissie Regulering van Werk⁴⁷, welke inzicht bieden in de ondersteuningsbehoeften van de werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Daarnaast is een breed scala aan publieke en private organisaties geraadpleegd en betrokken bij de beleidsvorming.

De voorstellen vergroten de kans dat mensen op tijd en met passende dienstverlening geholpen worden. Dit is in de eerste plaats in het belang van de mensen die het betreft, maar ook in het algemeen belang. Naarmate mensen beter geholpen worden, hoeven zij minder of korter een beroep te doen op (publieke) dienstverlening, doen zij minder lang en minder frequent een beroep op inkomensondersteuning en kunnen zij een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving.

Het beter passend en meer toegankelijk maken van de dienstverlening aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers staat in dit voorstel centraal. Er is voor gekozen in elke arbeidsmarktregio één herkenbare toegangspoort te organiseren voor dienstverlening: het Werkcentrum. Voor de naamgeving van het Werkcentrum, die in lagere regelgeving wordt vastgelegd, is onderzoek gedaan, waarbij burgers, waaronder werkzoekenden en werkgevers, zijn geraadpleegd.

Om toegankelijkheid van de dienstverlening optimaal te waarborgen, kunnen burgers en bedrijven ook nog steeds aankloppen bij afzonderlijke dienstverlenende organisaties. Deze zorgen volgens het 'no wrong door'-principe voor doorleiding naar de juiste plek.

Er zullen ook mensen zijn die zich ondanks een ondersteuningsbehoefte niet zelf zullen melden bij het Werkcentrum of één van de samenwerkende organisaties. Het is daarom van belang dat partijen in de arbeidsmarktregio's op een passende manier invulling geven aan de dienstverlening en deze proactief onder de aandacht van werkzoekenden en werkgevers brengen.

6.3 Gevolgen voor de verwerking van persoonsgegevens

Voor dit wetsvoorstel is een DPIA uitgevoerd. Met de DPIA op het wetsvoorstel is de noodzaak onderzocht van de voorgenomen verwerking van persoonsgegevens en zijn op gestructureerde wijze de gevolgen en risico's van de gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen in kaart gebracht. Ook worden maatregelen benoemd om de privacyrisico's zo beperkt mogelijk te houden.

Uit de DPIA volgen als belangrijkste punten om rekening mee te houden:

1. De voorstellen die zien op verdere samenwerking door UWV en gemeenten bij arbeidsmarktdienstverlening en op het vormgeven van de regionale samenwerking, leiden tot verwerking van persoonsgegevens. Vastgelegd is welke publieke partijen persoonsgegevens mogen uitwisselen met elkaar en voor welk doel. Het is noodzakelijk om aanvullend, in lagere

⁴⁶ Handboek Meting Regeldrukkosten, versie 29-11-2023.

⁴⁷ Commissie Regulering van Werk, *In wat voor land willen wij werken?*, 23 januari 2020.

regelgeving, af te bakenen welke (groepen) gegevens verwerkt worden en welke specifieke eisen daarvoor gelden, zoals de maximale bewaartermijnen.

2. De voorgenomen gegevensverwerkingen van dit wetsvoorstel moeten in samenhang beschouwd worden met de al bestaande mogelijkheden om de proportionaliteit, subsidiariteit en doelbinding te beoordelen. Dit komt omdat de dienstverlening die mogelijk wordt met dit voorstel nauw samenhangt met en aansluit op bestaande arbeidsmarktdienstverlening van betrokken partijen. Dit betekent bijvoorbeeld dat bepaalde verwerkingen nog niet noodzakelijk zijn voor het informeren en adviseren in het Werkcentrum, maar pas noodzakelijk worden na een doorverwijzing naar een andere dienstverlener. De partij waarnaar wordt doorverwezen verwerkt vervolgens de noodzakelijke gegevens in het kader van de eigen taakuitvoering. Bij de nadere afbakening van verwerkingen in lagere regelgeving en bij het opstellen van handreikingen moeten de relevante gegevensverwerkende partijen (en hun vertegenwoordigers) betrokken worden.

De Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) van het Ministerie van SZW heeft advies over de DPIA uitgebracht. De FG heeft geadviseerd een aantal onderdelen van het wetsvoorstel nader te verduidelijken in de memorie van toelichting of nader uit te werken in lagere regelgeving. Het betreft de afbakening van de werkzaamheden in het Werkcentrum, een nadere duiding van de gezamenlijke verantwoordelijkheid daarbij, alsmede het verschaffen van helderheid over de verwerkingsverantwoordelijke partij bij UWV-dienstverlening aan een gemeentelijke cliënt. De toelichting is naar aanleiding van voornoemde bevindingen verhelderd en er is uitgebreider ingaan op de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.

6.4 Toepassing in Caribisch deel van het Koninkrijk

Zoals toegelicht in hoofdstuk 2 voorziet de Wet SUWI in regels omtrent de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen UWV, SVB en gemeenten. De Wet SUWI is niet van toepassing in Caribisch Nederland, omdat Caribisch Nederland een geheel eigen socialezekerheidsstelsel kent. De met dit wetsvoorstel voorgestelde maatregelen zullen dan ook niet van toepassing zijn in Caribisch Nederland. In Caribisch Nederland is de vangnetregeling de onderstand. Dit instrument is vergelijkbaar met de bijstand in Europees Nederland. Arbeidsbemiddeling is in Caribisch Nederland een taak van het openbaar lichamen (Bonaire, Sint Eustatius en Saba)⁴⁸ en de verlening van de onderstand is een taak van het rijk (via de bij de Rijksdienst Caribisch Nederland gepositioneerde RCN-unit SZW).⁴⁹ De openbare lichamen en het rijk werken daarbij samen. Bonaire, Sint Eustatius en Saba vullen de arbeidsbemiddeling op hun eigen wijze in, passend bij de lokale omstandigheden. Samenwerking tussen betrokken instanties is door de kleinschaligheid van de eilanden eenvoudiger. Gegevensuitwisseling en samenwerking tussen de instanties gebeurt op basis van de in Caribisch Nederland van toepassing zijnde wetgeving. Voor het doel van deze wijziging van de Wet SUWI, hoeft die wetgeving niet te worden aangepast.

Het kabinet zet zich in om de bestaanszekerheid in Caribisch Nederland te verbeteren door het sociale zekerheidsstelsel en de dienstverlening in Caribisch Nederland verder te ontwikkelen. Dit geldt ook voor de samenwerking bij arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdienstverlening. Een belangrijke stap hierbij is de verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt voor mensen die een grotere afstand hebben tot werk. Het kabinet heeft de afgelopen jaren incidentele middelen beschikbaar gesteld aan de openbare lichamen voor instrumenten die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nodig hebben om te kunnen werken. Specifiek gaat het over beschut werk, loonkostensubsidie en jobcoaching.

In de Voorjaarsnota 2025 is vanaf 2026 structureel € 4 miljoen hiervoor beschikbaar gesteld. Hiermee continueren de openbare lichamen de huidige inzet gericht op arbeidsbemiddeling, scholing van werkzoekenden en matching met werkgevers.

⁴⁸ Op basis van de Wet van 4 juli 1946 houdende de instelling van een arbeidsbureau BES

⁴⁹ Op basis van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba

7. Uitvoering en financiële gevolgen

Het wetsvoorstel zal bijdragen aan efficiënte uitvoering van arbeidsmarktdienstverlening, doordat het voortbouwt op bestaande taken voor samenwerking bij het gezamenlijk ontsluiten van dienstverlening. Daarnaast zal het wetsvoorstel leiden tot een toename van de uitvoeringslasten aan de zijde van UWV en gemeenten, gezien de nieuwe taken en uitbreiding van de huidige taken. Het beter borgen van de samenwerking, onder andere via het ontsluiten van dienstverlening via een regionaal loket, draagt bij aan het verminderen van de huidige versnipperde inzet van dienstverlening via de verschillende loketten en daarbij behorende coördinerende taken.

Publiek-private governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid

Het versterken van de gezamenlijke publiek-private governance heeft als doel regionale samenwerking en de inzet van arbeidsmarktdienstverlening effectiever te maken. Een meer gestroomlijnde afstemming tussen de arbeidsmarktpartijen vermindert de bureaucratische last door minder afzonderlijke overlegvormen en kan de algehele effectiviteit van arbeidsmarktdienstverlening bevorderen. Om de regionale samenwerking te borgen worden middelen beschikbaar gesteld aan sociale partners, om zich net als UWV, gemeenten en het onderwijs ook regionaal te organiseren en deel te nemen aan de Regionale Beraden (structureel € 4,1 miljoen per jaar). Ook voor het sterker verbinden van de arbeidsmarktinfrastructuur aan de onderwijsinfrastructuur voor een leven lang ontwikkelen van werkzoekenden en werkenden via praktijkleren in het mbo wordt geld beschikbaar gesteld voor SBB (structureel € 1 miljoen per jaar). De arbeidsmarktinfrastructuur biedt een overleg- en uitvoeringsstructuur voor landelijk en regionaal arbeidsmarktbeleid, en is daarmee een landingsplaats voor de middelen die landelijke en regionale partners daarvoor willen inzetten. Vanwege de structurele borging van de governance kan bij beleidsimpulsen de financiering en inzet gemakkelijk via deze infrastructuur verlopen, zonder dat er middelen worden ingezet voor het opzetten van een nieuwe tijdelijke (overleg- of uitvoerings-) structuur.

Vanuit de (bestaande) regierol, bedoeld in het huidige artikel 2.4 van het Besluit SUWI en voorgesteld artikel 33f, krijgen centrumgemeenten de rol het Regionaal Beraad te organiseren en ondersteunen, en bestaande regionale overlegstructuren te integreren. Daarnaast draagt de centrumgemeente zorg voor de totstandkoming van de regionale meerjarenagenda. Ook heeft de centrumgemeente een regierol bij de gedeelde taak van UWV en centrumgemeenten bij de inrichting van de regionale loketten. Voor de uitbreiding van de regierol worden extra middelen beschikbaar gesteld voor centrumgemeenten (structureel € 4,1 miljoen per jaar).

Om de beoogde regionale samenwerking en uitvoering te ondersteunen is er behoefte aan een ondersteuningsstructuur die zich richt op de werking van het stelsel, versterken van de samenwerking en kennisuitwisseling tussen arbeidsmarktregio's en partijen. De wettelijke taak aan UWV om de ondersteuning van de regionale samenwerking te stimuleren en faciliteren leidt tot een verhoging van de uitvoeringslast van UWV (structureel € 2 miljoen per jaar). Voor deze nieuwe taak zal UWV structureel worden gefinancierd. Om structurele financiering aan UWV voor uitvoering van deze taak mogelijk te maken, is tevens een aanpassing in de Regeling Wet financiering sociale verzekeringen nodig. In artikel 5.40a van deze regeling wordt bepaald welke uitvoeringskosten van UWV worden gefinancierd.

Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum

Om publieke en private arbeidsmarktdienstverlening toegankelijk te maken, richten UWV en gemeenten een loket in van waaruit informatie en advies wordt gegeven. Het voorgaande zal leiden tot een toename van de uitvoeringslasten van zowel UWV als gemeenten. Deze toename wordt vanuit de doelstelling van de wijziging acceptabel geacht. Het Rijk zal voorzien in de middelen voor de uitvoeringskosten voor het structureel inrichten van de regionale loketten (structureel € 4,75 miljoen per jaar voor centrumgemeenten en UWV, totaal € 9,5 miljoen). Dit betreffen middelen voor de bemensing van het regionale loket om een basisinfrastructuur in iedere arbeidsmarktregio te kunnen organiseren. De verwachting is dat eventuele aanvullende inzet gericht op het inrichten en bemensen van de regionale loketten, vanuit de bestaande uitvoering en financiering kan worden ingevuld en daarmee bijdraagt aan efficiency van de uitvoering.

Het Werkcentrum dient als toegangspoort voor dienstverlening van een publiek-private netwerksamenwerking. De partijen behouden hun zelfstandigheid met de bijbehorende

verantwoordelijkheid voor de eigen dienstverlening. In de startfase van de implementatie van de nieuwe basisinfrastructuur wordt een impuls gegeven om passend dienstverleningsaanbod te organiseren voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers die regulier nog niet wordt aangeboden. Voor het ontsluiten van fysieke dienstverlening wordt gebruik gemaakt van al bestaande fysieke kanalen en huisvesting, hiervoor worden geen aanvullende middelen versterkt.

Meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoefte van werkzoekenden en werkgevers

De wijziging die betrekking heeft op de samenwerking bij werkzoekendendienstverlening wordt tevens gezien als het efficiënter uitvoeren van bestaande taken van UWV en gemeenten. De verwachting is namelijk dat het niet leidt tot aanvullende inzet van dienstverlening maar aan verbeterde inzet van bestaande dienstverlening, en daarmee bijdraagt aan efficiency van de uitvoering. De aanvullende taak voor UWV en gemeenten om samen te werken bij het bieden van werkzoekendendienstverlening wordt daarmee gefinancierd binnen de bestaande financiële kaders van deze organisaties.

De wijzigingen die betrekking hebben op het kunnen bieden van dienstverlening zijn vormgegeven als discretionaire bevoegdheid, ofwel een 'kan-bepaling'. Zo kunnen uitvoeringsinstanties zelf afgewogen keuzes maken en de uitvoeringslasten beheersen. De inzet van dienstverlening door UWV of gemeenten aan individuen vindt plaats binnen de bestaande financiële kaders. Via lagere regelgeving zal de mogelijkheid geboden worden om afspraken te maken tussen UWV en gemeenten over de onderlinge financiering van dienstverlening aan een individu die onder de verantwoordelijkheid van de andere organisatie valt.

Gegevensverwerking

Om uitvoering te geven van de voorstellen in dit wetsvoorstel kan verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk zijn. In paragraaf 3.4.1 is per voorstel beschreven of gegevensverwerking inderdaad noodzakelijk is en zo ja, op basis van welke grondslag deze verwerking zal plaatsvinden. De beschreven gegevensverwerking ter uitvoering van de voorstellen in dit wetsvoorstel hebben geen financiële gevolgen. Er wordt niet uitgegaan van gezamenlijke (informatie)systemen of aanvullende kosten voor informatievoorzieningen.

De eis om bij de verwerking van gegevens een passend beveiligingsniveau in acht te nemen en daarvoor organisatorische- en technische maatregelen te treffen, volgt rechtstreeks uit artikel 32 AVG en is daarom al onverkort van toepassing op UWV en de colleges. Bij de verdere uitwerking van de kaders voor gegevensuitwisseling worden rijksbrede kaders gehanteerd die handvatten bieden voor een veilige, wendbare en zorgvuldige inrichting van de informatievoorziening, zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Deze brede kaders worden waar nodig vertaald in specifiekere uitgangspunten voor de samenwerking op de arbeidsmarktdienstverlening. Een belangrijk uitgangspunt is dat partijen die arbeidsmarktdienstverlening aanbieden niet hun ICT-systemen delen, maar alleen de noodzakelijke gegevens voor de taakuitvoering. Iedere partij gebruikt eigen ICT-systemen. Hierdoor kunnen partijen met hun ICT-systemen rekening blijven houden met de eigen context en andere dienstverleningsvormen die zij aanbieden.

8. Advies en consultatie

Voor zover niet eerder besproken, komen hieronder de adviezen en reacties aan bod die zijn verkregen naar aanleiding van een gerichte adviesvraag aan de genoemde partijen en naar aanleiding van de internetconsultatie van dit voorstel.

8.1 Adviescollege toetsing regeldruk

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het naar verwachting geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

8.2 Autoriteit Persoonsgegevens

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft het wetsvoorstel getoetst en geen aanmerkingen geplaatst bij het wetsvoorstel.

8.3 Internetconsultatie en uitvoeringstoetsen

Het wetsvoorstel is van 18 maart 2025 tot en met 29 april 2025 opengesteld voor internetconsultatie. UWV, VNG, G4, sociale partners, Divosa, SBB, MBO Raad en ministeries van OCW en EZ zijn actief uitgenodigd te reageren op het wetsvoorstel. Er zijn in totaal 34 reacties ontvangen, waarvan 25 openbaar. Een analyse van de reacties laat zien dat het belang van de versterking van de publiek-private regionale samenwerking breed gedragen wordt. Aandachtspunten die door veel partijen worden genoemd: ruimte voor regionale invulling, voldoende financiering voor uitvoering door UWV en gemeenten en het belang en de positie van onderwijs en scholing. De meeste aandachtspunten zijn met de toelichting bij het wetsvoorstel beantwoord.

Het belangrijkste aandachtspunt in de reacties van UWV, VNG en gemeenten heeft betrekking op de mogelijkheid van gegevensuitwisseling in het kader van doorverwijzing vanuit de door UWV en gemeenten in te richten Werkcentra. Naar aanleiding van de reacties is een aanpassing in het wetsvoorstel verwerkt. Met het wetsvoorstel krijgen UWV en centrumgemeenten een gezamenlijke taak voor de inrichting van de Werkcentra. Overige gemeenten krijgen de bevoegdheid om in een Werkcentrum te participeren. Deze gezamenlijke taak biedt een grondslag voor gegevensuitwisseling tussen UWV en gemeenten en andere partijen. Bij de doorverwijzing van werkenden, werkzoekenden en werkgevers naar de gewenste dienstverlening in verband met deelname aan de arbeidsmarkt kunnen UWV en gemeenten op basis van de nieuwe grondslag naam- en contactgegevens verstrekken aan de desbetreffende dienstverlener. Doorverwijzing naar de gewenste dienstverlening vindt enkel plaats na instemming van de werkende, werkzoekende of werkgever. Hiermee draagt de dienstverlening van UWV en gemeenten in het Werkcentrum nog beter bij aan het doel van toegankelijke dienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Naar aanleiding van de aanpassing hebben UWV en VNG het wetsvoorstel positief op uitvoerbaarheid getoetst. UWV en VNG hebben aangegeven dat de voorgenomen financiering (structureel € 9,5 mln. per jaar voor UWV en gemeenten samen) voldoende is voor de basis inrichting en bemensing van de Werkcentra. Verdergaande ambities vragen om aanvullende financiering. Dit staat de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel niet in de weg.

Over de formalisering van de regierol van centrumgemeenten op wetsniveau, alsmede over de gezamenlijke taak van UWV en centrumgemeenten, heeft vanaf het ontwikkelen daarvan afstemming plaats gevonden met zowel het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) als de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opdat hun opmerkingen en bevindingen konden worden meegenomen in de ontwikkeling van de respectievelijk regierol en taak.

9. Monitoring en evaluatie

Dit wetsvoorstel zal na inwerkingtreding worden geëvalueerd door middel van een invoeringstoets. Met deze toets wordt bekeken of de uitwerking van het voorstel in de praktijk uitpakt zoals is beoogd. Vervolgens zal de wetgeving op grond van de bestaande evaluatieverplichtingen vijf jaar na inwerkingtreding op effectiviteit worden geëvalueerd.

10. Inwerkingtreding

De beoogde datum voor inwerkingtreding is 1 juli 2027. Deze datum van inwerkingtreding is mede afhankelijk van de tijd die nodig is om de wijzigingen verder uit te werken in lagere regelgeving.

Artikelsgewijs

Artikel I. WET STRUCTUUR UITVOERINGSORGANISATIE WERK EN INKOMEN

Onderdeel A (artikel 1 Algemene begrippen)

Aan artikel 1 worden vier definities toegevoegd: arbeidsmarktregio, centrumgemeente, onderwijsinstellingen en scholingspartijen.

Voor de omschrijving van de begrippen arbeidsmarktregio en centrumgemeente wordt verwezen naar de toelichting bij respectievelijk de artikelen 9a en 33e.

De onderwijsinstellingen betreffen de instellingen die formele, bij wet geregelde opleidingen bieden in het middelbaar en hoger beroepsonderwijs, alsmede het wetenschappelijk onderwijs. Het kan daarbij zowel gaan om opleidingen die publiek, door het ministerie van OCW worden bekostigd als om opleidingen die privaat worden bekostigd. De reden van het toevoegen van onderwijsinstellingen aan de definities van artikel 1, wordt nader toegelicht in paragraaf 3.1.1 van de algemene toelichting.

Een scholingspartij wordt gedefinieerd als een organisatie die scholing aanbiedt die voorziet in het systematisch verwerven van arbeidsmarktrelevante kennis of vaardigheden. Aangezien de criteria waar scholingspartijen aan dienen te voldoen in de loop der tijd kunnen wijzigen, worden deze bij algemene maatregel van bestuur nader bepaald; hierbij kan worden gedacht aan vereisten met betrekking tot het doel van het verkrijgen van kennis of vaardigheden of de wijze waarop deze wordt verkregen. Het betreft scholingspartijen die reeds door UWV worden ingeschakeld in het kader van de re-integratie van uitkeringsgerechtigden van UWV. De definitie van scholingspartijen wordt opgenomen omdat er een aparte grondslag wordt toegevoegd aan de Wet SUWI in verband met gegevensuitwisseling tussen UWV en voornoemde scholingspartijen. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdelen H en J, alsmede paragraaf 3.4.6.1 van de algemene toelichting, onder *Gegevensuitwisseling scholingspartijen*.

De vier definities zijn in de wijzigingsopdracht aangeduid met het symbool # in combinatie met de nummers 1, 2, 3 en 4. Deze symbool-cijfercombinatie wordt gebruikt omdat naast het onderliggende wetsvoorstel het wetsvoorstel proactieve dienstverlening SZW⁵⁰ eveneens voorstelt een definitie toe te voegen aan artikel 1 Wet SUWI. In de drukproeffase van het onderliggende wetsvoorstel zullen de symbool-cijfercombinaties worden verwijderd en de juiste letters aan de definities worden toegekend, waarbij de tekst tussen blokhaken zal worden geschrapt.

Onderdeel B (artikel 9. Samenwerking)

Algemeen

Aan artikel 9 wordt een lid toegevoegd waardoor UWV arbeidsondersteuning kan bieden als bedoeld in artikel 30a, eerste lid (waaronder eveneens het vierde tot en met zevende lid wordt geschaard; deze geven nader invulling aan de taak, genoemd in het eerste lid) aan personen die binnen de doelgroep van artikelen 7, eerste lid, onder a, en 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet vallen en waarvoor UWV geen re-integratie- of arbeidsbemiddelingstaak heeft. Hieronder vallen eveneens personen die op basis van artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet ondersteund worden door het college van burgemeester en wethouders, maar een uitkering ontvangen van UWV (zie voor deze groep de toelichting bij artikel I, onderdeel F, derde lid).

Op basis van artikel 9, eerste lid, werken UWV en de colleges van burgemeester en wethouders reeds samen bij de uitvoering van onder meer de Wet SUWI en de Participatiewet. Het nieuwe artikellid ziet op de omstandigheid dat UWV zijn eigen dienstverlening aanbiedt aan de doelgroep van artikel 7, eerste lid, onder a en 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de situatie dat het verantwoordelijke college een specifieke vorm van dienstverlening niet aanbiedt, maar UWV wel. Op deze

⁵⁰ Voorstel van wet tot wijziging van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen in verband met het bevorderen van proactieve dienstverlening door het UWV, de SVB en gemeenten (keten-ID 25463).

manier kan van de beschikbare dienstverlening van zowel UWV als de colleges gebruik worden gemaakt, ongeacht wie deze dienstverlening verzorgt.

Het voorgaande gebeurt met instemming van zowel UWV als het betreffende college van burgemeester en wethouders. Het college van burgemeester en wethouders maakt gebruik van haar expertise om te beoordelen of dienstverlening van UWV voorziet in de hulpbehoefte van hun cliënt en substantieel bij kan dragen aan diens re-integratie. Er is nimmer een verplichting tot het inzetten van dienstverlening door UWV. Deze arbeidsondersteuning door UWV ontslaat het college van burgemeester en wethouders niet van haar verantwoordelijkheid onder de artikelen 7, eerste lid, onder a, en 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Ook de verplichtingen van de cliënt onder de Participatiewet blijven ongewijzigd.

Het toe te voegen artikellid maakt nauwere samenwerking tussen UWV en het college van burgemeester en wethouders op het gebied van dienstverlening mogelijk. Gedacht kan worden aan een arbeidsondersteuningstraject van UWV, dat kan bijdragen aan de verbetering van de arbeidsmarktpositie van een persoon die onder artikel 7, eerste lid, onder a, of 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet valt en daarmee onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de genoemde samenwerking. Hieronder vallen eveneens afspraken over de financiering van de arbeidsondersteuning.

Het nieuwe artikellid wordt opgenomen als het tweede lid van artikel 9; de huidige leden twee tot en met vijf worden vernummerd tot drie tot en met zes.

Gegevensverwerking

De voor de samenwerking noodzakelijke gegevensverwerking vindt plaats op basis van artikel 62, eerste lid, Wet SUWI. Dit artikel ziet op gegevensverstrekking die noodzakelijk is in verband met de samenwerking tussen UWV en de colleges van burgemeester en wethouders ten aanzien van onder meer de taken aan hen opgedragen in de Wet SUWI en de Participatiewet.⁵¹ UWV heeft zelf de regie over de te verstrekken dienstverlening en bepaalt in dit kader zelf het doel en de middelen van de verwerking. UWV is dan ook verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de verwerkingen van gegevens die UWV van het college heeft ontvangen. Dit heeft geen invloed op de verwerkingsverantwoordelijkheid van het college zelf met betrekking tot de verwerkingen van deze gegevens die de gemeente uitvoert voor de eigen taakuitoefening.

Artikel I, onderdeel J, subonderdeel 3, van dit wetsvoorstel (het toekomstige artikel 62, vijfde lid, Wet SUWI), bevat een delegatiegrondslag die ziet op welke gegevens, waaronder gegevens over gezondheid, verstrekt worden in het kader van het nieuwe artikel 9, tweede lid. Gezien de ruime grondslag van artikel 62, eerste lid, welke zonder nadere specificering tot rechtsonzekerheid kan leiden ten aanzien van welke (categorieën van) gegevens worden verwerkt, wordt het feit dat gegevens over gezondheid worden verstrekt expliciet in de delegatiegrondslag benoemd.

De gegevens die op basis van de voorgestelde delegatiegrondslag zullen worden verwerkt, voor welke gegevens een maximale bewaartermijn wordt opgenomen, betreffen in ieder geval NAW-gegevens en daarnaast gegevens over bijvoorbeeld arbeidsverleden en gevolgde opleidingen. In overeenstemming met het verbod van artikel 9, eerste lid, AVG, worden geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt, met uitzondering van, indien noodzakelijk, gezondheidsgegevens. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de verwerking van gegevens over een beperking waar bij de dienstverlening rekening gehouden dient te worden (bijvoorbeeld een rolstoelvriendelijke cursuslocatie). Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG jo. artikel 62, eerste en vijfde lid, Wet SUWI doorbreekt het verbod tot het verwerken van bijzondere persoonsgegevens. Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG bepaalt onder meer dat het recht van een lidstaat kan voorzien in een uitzondering op het verbod tot het verwerken van bijzondere

⁵¹ Dit artikel ziet eveneens op de samenwerking met de Sociale verzekeringsbank. Voor dit wetsvoorstel is deze samenwerking echter niet relevant.

persoonsgegevens, mits de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of betrokkene op het gebied van arbeidsrecht, sociaal zekerheids- en sociaal beschermingsrecht.

Onderdeel C (artikel 9a. Regionale samenwerking in arbeidsmarktregio's)

Het voorgestelde artikel 9a bepaalt dat regionale samenwerking door UWV en de colleges van burgemeester en wethouders die betrekking heeft op de arbeidsmarkt, plaatsvindt in arbeidsmarktregio's die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld.

Sinds lange tijd wordt door UWV en de colleges van burgemeester en wethouders in arbeidsmarktregio's samengewerkt. Het (niet inwerking getreden en op 1 juli 2012 ingetrokken⁵²) besluit van 26 augustus 2010 tot wijziging van het Besluit SUWI⁵³ verwijst in de toelichting reeds naar de arbeidsmarktregio's.⁵⁴

Sinds 1 januari 2021 is in artikel 2.4, eerste lid, van het Besluit SUWI bepaald: "De regionale samenwerking, bedoeld in artikel 10 van de Wet SUWI, wordt uitgevoerd in door het UWV jaarlijks vast te stellen arbeidsmarktregio's." De toelichting hierbij stelt: "Wat betreft de arbeidsmarktregio's wordt aangesloten bij de huidige indeling van de arbeidsmarktregio's zoals het UWV deze jaarlijks vaststelt in het Besluit Werkgebieden UWV."⁵⁵

Omdat centrumgemeenten (zie de toelichting bij artikel I, onderdeel H, artikel 33e) in de Wet SUWI worden opgenomen, en centrumgemeenten de regie voeren over een arbeidsmarktregio, krijgen ook de arbeidsmarktregio's een plaats in de Wet SUWI. De wijze van vaststelling van deze arbeidsmarktregio's wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald. Evenals nu het geval is, zal daarin worden bepaald dat UWV de arbeidsmarktregio's vaststelt.

De regionale samenwerking kan plaatsvinden tussen UWV en de colleges van burgemeester en wethouders (van centrumgemeenten), al dan niet met betrokkenheid van andere partijen, maar ook tussen centrumgemeenten en overige gemeenten, al dan niet met betrokkenheid van andere partijen.

Onderdeel D (artikel 10. Regionale samenwerking bij dienstverlening)

Artikel 10

Artikel 10, eerste lid, heeft onder meer betrekking op de regionale uitvoering van de samenwerking tussen UWV en de colleges van burgemeesters bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten. Middels wijziging van artikel 10, eerste lid, zal de regionale samenwerking niet alleen betrekking hebben op dienstverlening aan werkgevers, maar ook op dienstverlening aan werkzoekenden. Voor een verdere toelichting hierbij wordt verwezen naar paragraaf 3.3.1 van de algemene toelichting. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld over de vormgeving en geografische spreiding van deze samenwerking. Gezien het voorgestelde artikel 9a, dat ziet op de regionale samenwerking binnen arbeidsmarktregio's, en dat een delegatiegrondslag bevat voor de vaststelling van de arbeidsmarktregio's, wordt voorgesteld de delegatiegrondslag in artikel 10, tweede lid, met betrekking tot de geografische spreiding van de samenwerking te schrappen.

⁵² Stb. 2012, 283.

⁵³ Stb. 2010, 681: wijziging van het Besluit SUWI in verband met het stellen van regels omtrent dienstverlening in en de inrichting van locaties werk en inkomen. Het besluit is ingetrokken als gevolg van een wijziging van de Wet SUWI met ingang van 1 juli 2012 (Stb. 2012, 224), waardoor diverse artikelen uit het ingetrokken besluit niet langer relevant waren.

⁵⁴ Toelichting bij concept artikel 2.4: "...De regionale werkpleinen, die aansluiten bij de arbeidsmarktregio's, verrichten taken voor een regio waarin meerdere lokale werkpleinen zijn gevestigd. Als ordenend principe is er inmiddels brede consensus over 30 arbeidsmarktregio's...."

⁵⁵ Stb. 220, 228.

Onderdeel E (artikel 10a. Samenwerking in toeleiding naar werk)

De betrokkenheid van private partijen bij de samenwerking tussen UWV en de colleges van burgemeester en wethouders in dit artikel wordt uitgebreid, zowel qua reikwijdte als qua partijen. Het huidige artikel 10a heeft betrekking op de samenwerking van UWV en de colleges van burgemeesters en wethouders, bedoeld in de artikelen 9 en 10, eerste lid, met medebetrokkenheid van de werknemers- en werkgeversorganisaties bij de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet.

Voorgesteld wordt om de begrenzing van de medebetrokkenheid tot de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, te laten vervallen. Artikel 7 van de Participatiewet ziet op arbeidsinschakeling door het college van burgemeester en wethouders. In de praktijk fungeren de sociale partners (evenals andere private partijen) op meerdere vlakken als overlegpartner van UWV en de colleges van burgemeester en wethouders en niet slechts op onderwerpen die vallen onder artikel 7 van de Participatiewet. Voor een verdere toelichting hierover wordt verwezen naar paragraaf 3.1.1 van de algemene toelichting.

Daarnaast wordt voorgesteld om naast de werknemers- en werkgeversorganisaties in ieder geval de SBB en onderwijsinstellingen te betrekken bij de samenwerking. SBB is een samenwerkingsorganisatie van het middelbaar beroepsonderwijs en het bedrijfsleven en voert onder meer taken uit in opdracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zoals het erkennen en begeleiden van leerbedrijven, onder andere voor stages en leerbanen. Daarnaast verschaft SBB arbeidsmarkt- en stage-informatie. Onderwijsinstellingen bieden scholing ten behoeve van de arbeidsmarkt. Daarnaast kan het aansluiten van overige partijen, zoals bijvoorbeeld intermediairs, van toegevoegde waarde zijn. Daarom wordt voorgesteld om artikel 10a op dit punt te wijzigen, door naast de werknemers- en werkgeversorganisaties eveneens SBB en onderwijsinstellingen expliciet te vermelden, en de mogelijkheid te creëren om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur overige partijen aan te wijzen. Door deze partijen in lagere regelgeving aan te wijzen wordt flexibiliteit gecreëerd ten aanzien van het toevoegen van partijen.

Onderdeel F (artikel 30a. Taak re-integratie van personen en arbeidsbemiddeling)

Derde lid

Het derde lid van artikel 30a bepaalt dat indien het college van burgemeester en wethouders op basis van artikel 7, derde lid, onderdeel c, en artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet personen ondersteunt en voorzieningen biedt, UWV geen taak heeft ten aanzien van deze personen. Uit de wetsgeschiedenis bij het huidige artikel 30a, derde lid, is af te leiden dat 'ondersteuning' in de zin van artikel 7 van de Participatiewet en artikel 30a, derde lid, Wet SUWI doelt op de re-integratieverantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.⁵⁶

Artikel 7, derde lid, onderdeel c, Participatiewet, ziet op personen ten behoeve van wie loonkostensubsidie is verleend. Onder bepaalde voorwaarden vallen deze personen onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders, ongeacht of het college een voorziening biedt.

Artikel 7, zevende lid, Participatiewet, bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders en UWV kunnen overeenkomen dat het college personen aan wie UWV een uitkering verstrekt, ondersteunt en aan die personen voorzieningen aanbiedt als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a. Blijkens de wetsgeschiedenis bij het huidige artikel 30a, derde lid, Wet SUWI, moet artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet aldus worden uitgelegd dat het college van burgemeester en wethouders haar dienstverlening zowel zonder als met overname van de re-integratietaken kan verlenen. Alleen als partijen overeenkomen dat het college van burgemeester en wethouders ook de re-integratietaken overneemt, dan heeft UWV deze taak niet.⁵⁷

⁵⁶ *Kamerstukken II, 2007/08, 31514, nr. 3.*

⁵⁷ *Kamerstukken II 2007/08, 31514, nr. 3.*

Het voorgaande blijkt echter niet ondubbelzinnig uit artikel 30a, derde lid, Wet SUWI. Daarin staat dat UWV geen re-integratietaak heeft als het college van burgemeester en wethouders “die personen ondersteunt en aan die personen voorzieningen aanbiedt”, terwijl het aanbieden van voorzieningen niet van belang is voor de vraag of de re-integratieverantwoordelijkheid door het college van burgemeester en wethouders wordt overgenomen. Daarom wordt voorgesteld de wettekst in overeenstemming met de bedoeling van de wetsgeschiedenis te brengen.

De strekking van artikel 30a, derde lid, Wet SUWI is dat UWV geen re-integratietaak heeft als het college van burgemeester en wethouders deze taak heeft. Daarom wordt voorgesteld om de woorden “en aan die persoon voorzieningen biedt” te schrappen.

Het bieden van een voorziening door het college van burgemeester en wethouders aan een uitkeringsgerechtigde van UWV betekent namelijk niet dat het college van burgemeester en wethouders ook de re-integratieverantwoordelijkheid van UWV overneemt. Dit is uitsluitend het geval als dit uitdrukkelijk tussen partijen is overeengekomen, hetgeen wordt verwoordt als ‘ondersteuning’.

Achtste lid

Het achtste lid van artikel 30a bepaalt dat de werkzaamheden, bedoeld in het vierde tot en met zevende lid, niet worden verricht voor uitkeringsgerechtigden op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen en de Werkloosheidswet. Deze dienstverlening betreft het vaststellen van een re-integratievisie (vierde lid), de evaluatie en bijstelling van deze visie (vijfde lid), het eventueel opstellen van een re-integratieplan (zesde lid) en het vaststellen van verplichtingen en rechten van de uitkeringsgerechtigde voor zover niet reeds vermeld in de re-integratievisie (zevende lid).

De onderdelen a tot en met c van artikel 8 bevatten drie uitzonderingen op het bovenstaande. Hier wordt een vierde uitzondering aan toegevoegd (onderdeel d), te weten WW-uitkeringsgerechtigden die naar het oordeel van UWV een kwetsbare arbeidsmarktpositie hebben. Ook voor deze groep zullen de genoemde werkzaamheden in de leden 4 tot en met 7 worden verricht, indien van toepassing. Voor een toelichting bij deze uitzondering, alsmede voor een omschrijving van het begrip ‘kwetsbare arbeidsmarktpositie’, wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3 van de algemene toelichting.

Negende lid

Algemeen

Het negende lid van artikel 30a bepaalt onder welke omstandigheden UWV bepaalde taken met betrekking tot re-integratie van uitkeringsgerechtigden laat uitvoeren door een re-integratiebedrijf. Dit geldt bijvoorbeeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Herstel omissie eerdere wetswijziging

Het huidige negende lid bepaalt eveneens dat het voorgaande niet geldt voor de uitkeringsgerechtigden, bedoeld in het achtste lid. Hiermee wordt verwezen naar de uitkeringsgerechtigden vermeld in de onderdelen a, b en c van het achtste lid. Ten tijde van de toevoeging van het achtste lid aan artikel 30a op 1 juli 2012, bevatte het achtste lid uitsluitend het huidige onderdeel a.⁵⁸

Met ingang van 1 januari 2019 zijn de groepen uitkeringsgerechtigden, bedoeld in de onderdelen b en sub c, aan het achtste lid toegevoegd.⁵⁹ Het was echter niet de bedoeling dat die uitkeringsgerechtigden eveneens onder de uitzondering van het negende lid zouden vallen. Deze omissie wordt hersteld door de verwijzing naar het achtste lid te wijzigen in een verwijzing naar het achtste lid, onderdeel a.

Uitzondering op uitvoering door re-integratiebedrijf

UWV is verplicht om de re-integratie van uitkeringsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te laten verrichten door een re-integratiebedrijf. Voorgesteld wordt deze verplichting te versoepelen. Dit creëert de mogelijkheid dat UWV van meer re-integratiemogelijkheden gebruik kan maken. De versoepeling ziet op re-integratiefaciliteiten die gezamenlijk door UWV en de colleges van

⁵⁸ Stb. 2012, 224.

⁵⁹ Stb. 2018, 424.

burgemeester en wethouders worden ontwikkeld, eventueel met behulp van andere arbeidsmarktpartijen. Ook kan de versoepeling zien op reeds bestaande of nog te ontwikkelen faciliteiten door ofwel UWV ofwel de colleges van burgemeester en wethouders met andere arbeidsmarktpartijen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.3.4 van de algemene toelichting.

Voor een dergelijke versoepeling dient het negende lid te worden gewijzigd. Deze wijziging voorziet in de mogelijkheid een uitzondering te maken bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, voor wat betreft de verplichting om de re-integratie ten behoeve van personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt aan een re-integratiebedrijf uit te besteden. Deze uitzondering zal zien op voornoemde gezamenlijk ontwikkelde trajecten.

Gegevensverwerking tussen UWV en de colleges van burgemeester in verband met deze trajecten, kan plaatsvinden op basis van artikel 62, eerste lid. Dit artikel ziet op gegevensverstrekking in verband met de samenwerking die voortvloeit uit artikel 9 tussen UWV en de colleges van burgemeester en wethouders⁶⁰ ten aanzien van de taken aan hen opgedragen in (onder meer) de Wet SUWI en de Participatiewet. Artikel 30a, tiende lid, bevat een delegatiegrondslag op basis waarvan bij algemene maatregel van bestuur zal worden vastgesteld welke (categorieën van) gegevens zullen worden verstrekt, evenals de maximale bewaartermijn daarvan. Dit betreffen de gegevens die noodzakelijk zijn voor het re-integratietraject. Dit zullen in ieder geval NAW-gegevens betreffen en kunnen eveneens gegevens betreffen over bijvoorbeeld arbeidsverleden en gevolgde opleidingen. In overeenstemming met het verbod van artikel 9, eerste lid, AVG, worden geen bijzondere persoonsgegevens verstrekt, met uitzondering van gezondheidsgegevens, mits noodzakelijk. Het verbod tot het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is voor wat betreft gezondheidsgegevens niet van toepassing als gevolg van artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG, in samenhang met artikel 30, eerste lid, onder b, Uitvoeringswet AVG. Op basis van voornoemde artikelen zijn bestuursorganen bevoegd deze gegevens te verwerken in het kader van de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Onderdeel G (artikel 30e. Taak faciliteren ondersteuningsstructuur ten behoeve van samenwerking)

Het voorgestelde artikel 30e bevat een taak voor UWV om ondersteuning te faciliteren ten behoeve van de samenwerking bedoeld in de artikelen 9, 10 en 10a. Deze artikelen hebben betrekking op de samenwerking tussen onder meer UWV en de colleges van burgemeesters en wethouders bij de uitvoering van diverse wetten, daarnaast op de regionale samenwerking van voornoemde partijen bij de dienstverlening in het kader van deze wetten en tot slot op de samenwerking van voornoemde partijen bij toeleiding naar werk. Bij de samenwerking in het kader van toeleiding naar werk worden de werknemers-, werkgeversorganisaties, SBB en onderwijsinstellingen mede betrokken. Ook andere private partijen kunnen hierbij worden betrokken.

De ondersteuning dient zich in ieder geval te richten op het versterken van de regionale samenwerkingsverbanden. Voor een nadere omschrijving wordt verwezen naar paragraaf 3.1.2 van de algemene toelichting. De ondersteunende werkzaamheden hebben geen betrekking op werkzaamheden van de SVB.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de ondersteuning.

Onderdeel H (hoofdstuk 5A. Centrumgemeenten)

Onderdeel H bevat een nieuw hoofdstuk dat ziet op (de colleges van bestuur van) gemeenten. In dit hoofdstuk wordt het begrip 'centrumgemeente' gedefinieerd (artikel 33e), wordt een artikel opgenomen op basis waarvan de colleges van burgemeester en wethouders van centrumgemeenten bij of krachtens algemene maatregel van bestuur met de regio op samenwerking binnen de arbeidsmarktregio kunnen

⁶⁰ Dit artikel ziet eveneens op de samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank. Voor dit wetsvoorstel is deze samenwerking echter niet relevant.

worden belast (artikel 33f), en wordt tot slot een gedeelde taak van UWV en de colleges van burgemeester en wethouders opgenomen (artikel 33g).

Artikel 33e. Centrumgemeenten

Het voorgestelde artikel 33e bepaalt dat iedere arbeidsmarktregio een centrumgemeente kent, en bepaalt daarnaast dat deze bij ministeriële regeling wordt vastgesteld.

De huidige Wet SUWI draagt taken op aan UWV en de SVB, maar niet aan de colleges van burgemeester en wethouders. Wel bepaalt de Wet SUWI dat UWV, de SVB en de colleges samenwerken bij onder meer de verschillende taken en opdrachten die zij uitvoeren op basis van de verschillende wetten genoemd in artikel 9, eerste lid, waaronder de Wet SUWI en de Participatiewet.

Als uitvloeisel van artikel 9, eerste lid, werken UWV en de colleges van burgemeester en wethouders krachtens artikel 10, eerste lid, Wet SUWI samen in de regio's bij de dienstverlening aan werkgevers en bij het verrichten van taken met betrekking tot de regionale arbeidsmarkt. Op grond van artikel 10, tweede lid, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld omtrent de vormgeving van de samenwerking.

In het op 1 januari 2020 in werking getreden artikel 2.4, tweede lid, van het Besluit SUWI is bepaald dat centrumgemeenten de regie hebben op de samenwerking in de arbeidsmarktregio's. Hiermee werd, aldus de toelichting daarbij, een bestaande praktijk geformaliseerd. Voorts stelde de toelichting dat teneinde transparantie en duidelijkheid te verschaffen over de centrumgemeenten, de centrumgemeenten vanaf dan bij ministeriële regeling zouden worden benoemd en dat voor de formalisering van de destijds geldende situatie werd aangesloten bij de opsomming van de gemeenten die als centrumgemeente waren aangewezen in de Subsidieregeling ESF 2014–2020.⁶¹

Gezien het feit dat centrumgemeenten in toenemende mate een rol spelen bij de regie op verschillende samenwerkingen die plaatsvinden binnen de arbeidsmarktregio (zie daarover paragraaf 3.1.1 van de algemene toelichting), en dat daarnaast wordt voorgesteld dat centrumgemeenten samen met UWV een gedeelde taak gaan uitvoeren met betrekking tot de regionale werkcentra (zie daarover paragraaf 3.2 van de algemene toelichting en de toelichting bij artikel 33g) wordt voorgesteld om een bepaling met betrekking tot centrumgemeenten in de Wet SUWI op te nemen.

Het voorgestelde artikel 33e, dat bepaalt dat iedere arbeidsmarktregio een centrumgemeente kent en dat deze bij ministeriële regeling wordt vastgesteld, borduurt voort op de reeds bestaande praktijk. Er is geen voornemen om de centrumgemeenten te wijzigen, zoals aangewezen bij de hiervoor genoemde Subsidieregeling ESF 2014-2020 en opgenomen in artikel 1.8 van de Regeling SUWI. Uitgesloten is echter niet dat dit later wel wenselijk blijkt; een gemeentelijke herindeling binnen de arbeidsmarktregio of een herindeling van arbeidsmarktregio's zou ertoe kunnen leiden dat de centrumgemeente niet langer de meest aangewezen gemeente is om de regie te voeren in de arbeidsmarktregio en een andere gemeente de centrumgemeente wordt. Dit is echter tot op heden niet voorgekomen.

Artikel 33f. Regietaak

De voorgestelde regietaak van centrumgemeenten in artikel 33f sluit in grote lijnen aan bij de regietaak van het huidige artikel 2.4, tweede lid, Besluit SUWI.⁶² Onder de regie op de samenwerking wordt volgens de toelichting bij artikel 2.4 van het Besluit SUWI verstaan dat “de centrumgemeenten fungeren als initiator van de regionale samenwerking en dat zij de organisatie en de inrichting van deze regionale samenwerking faciliteren. Voor wat betreft de inhoud van de regietaak vindt er geen wijziging plaats. Krachtens artikel 2.4, tweede lid, van het Besluit SUWI zijn centrumgemeenten van rechtswege belast met de regie op iedere samenwerking binnen de arbeidsmarktregio. Strikt genomen hebben zij dus ook de regie op samenwerkingen waar centrumgemeenten zelf geen deel van uitmaken. Om de regietaak op

⁶¹ [Stcrt. 2014, 9796](#).

⁶² Artikel 2.4, tweede lid, Besluit SUWI: “Bij ministeriële regeling wordt per arbeidsmarktregio een centrumgemeente vastgesteld die belast is met de regie op de regionale samenwerking en het beheer van de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen”.

wetsniveau te introduceren, zonder van rechtswege op iedere samenwerking binnen de arbeidsmarktregio van toepassing te laten zijn, *kunnen* centrumgemeenten het voorgestelde artikel bij of krachtens algemene maatregel van bestuur met de regie op regionale samenwerking worden belast. Bij of krachtens algemene maatregel kan worden bepaald waar de regierol van rechtswege betrekking op heeft. Centrumgemeenten kunnen daarnaast op eigen initiatief of na afstemming binnen de regio een regierol invullen op aspecten binnen de samenwerking die niet van rechtswege zijn bepaald.

In het kader van de regionale samenwerking zijn de centrumgemeenten krachtens artikel 2.4, tweede lid, van het Besluit SUWI, belast met het beheer van financiële middelen die ter beschikking worden gesteld ten gunste van de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio's. Het gaat om incidentele en structurele middelen die SZW verstrekt aan de centrumgemeenten voor diverse beleidsdoelen in de arbeidsmarktregio's, zoals ESF, Matchen op Werk en Perspectief op Werk.⁶³ Voor wat betreft het beheer van de voor de samenwerking beschikbaar gestelde middelen sluit het voorgestelde artikel 33f eveneens aan bij het huidige artikel 2.4, tweede lid, van het Besluit SUWI,⁶⁴ met dien verstande dat in artikel 33f sprake is van het *kunnen* belasten met het beheer. Dit neemt niet weg dat andere deelnemers aan de samenwerking rechtstreeks door de overheid kunnen worden bekostigd en dat de centrumgemeente niet het beheer heeft over deze beschikbaar gestelde middelen.

Voor een nadere toelichting over de regierol en het beheer van voor de samenwerking beschikbaar gestelde middelen wordt verwezen naar paragraaf 3.1.1 van de algemene toelichting.

Artikel 33g. Gedeelde taak van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en het college van burgemeester en wethouders bij regionale loketten

Eerste en tweede lid

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 33g ziet onder meer op de gedeelde taak van UWV en de colleges van burgemeester en wethouders van centrumgemeenten om samen zorg te dragen voor de inrichting van regionale loketten. Per arbeidsmarktregio (zie de toelichting bij artikel I, onderdeel C, voor het begrip arbeidsmarktregio) wordt ten minste één fysiek loket ingericht. Ook kent iedere arbeidsmarktregio een digitaal loket.

Vanuit de regionale loketten verstrekken voornoemde partijen aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers informatie en advies met betrekking tot deelname aan de arbeidsmarkt, en met betrekking tot dienstverlening met het oog op deelname aan de arbeidsmarkt.

Met dienstverlening wordt bedoeld op dienstverlening in brede zin. Hieronder wordt bijvoorbeeld ook een informatiemarkt of scholing geschaard. De informatie die wordt verstrekt kan van algemene aard zijn, maar kan ook zijn toegespitst op een specifieke situatie. Het advies dat wordt verstrekt is vrijblijvend en ziet bijvoorbeeld op het in contact treden met een dienstverlener. Ook is het mogelijk indien de werkende, werknemer of werkgever (hierna: de hulpvrager) dit wenst, naar de genoemde dienstverlening door te verwijzen, evenals dat UWV en het college van burgemeester en wethouders van de centrumgemeente naar elkaars en de eigen dienstverlening kunnen doorverwijzen.

Gegevensverwerking binnen werkcentra

Het geven van informatie of advies leidt in beginsel niet tot gegevensverwerking. Dit is echter wel het geval indien, in verband met de informatie- of adviesvraag, persoonsgegevens dienen te worden geregistreerd zodat de juiste informatie of advies verstrekt kan worden. Het kan dan gaan om gevallen waarbij gegevens over de specifieke situatie of omstandigheden van betrokkene noodzakelijk zijn om de juiste informatie of advies te verstrekken. Het is ook noodzakelijk voor UWV en gemeenten om gezamenlijk persoonsgegevens te verwerken, zodat de hulpvraag gezamenlijk beoordeeld kan worden. Eveneens bestaat de mogelijkheid dat de aanvrager later antwoord zal krijgen op de vraag (bijvoorbeeld als gevolg van een wachtrij of benodigde afstemming) en in verband daarmee gegevens worden

⁶³ Stb. 2020, 228.

⁶⁴ Zie voetnoot 55.

geregistreerd en later worden geraadpleegd. De te registreren gegevens bij de uitvoering van de gedeelde taak betreffen NAW-gegevens, informatie over het arbeidsverleden, de inkomens- of uitkeringssituatie (afhankelijk van het type uitkering kan dit een gezondheidsgegeven betreffen) en eventueel (overige) gezondheidsgegevens voor zover relevant voor de hulpvraag of te ontvangen dienstverlening.

De toegestane verwerkingen verschillen niet bij een fysiek, telefonisch of digitaal kanaal.

Bij een doorverwijzing naar dienstverlening als bedoeld in het eerste lid, worden de contactgegevens van de aanbieder van dienstverlening verstrekt aan degene die wordt doorverwezen, zodat de betrokkene zelf contact op kan nemen met de betreffende aanbieder. Indien de hulpvrager dat wenst, kunnen de contactgegevens van de hulpvrager ook worden doorgegeven aan de betreffende dienstverlener, zodat deze contact kan opnemen met de betrokkene. Indien wordt doorverwezen naar dienstverlening van UWV of de colleges van burgemeester en wethouders zelf, bestaat de mogelijkheid om naast de contactgegevens ook gegevens over de hulpvraag te delen indien dit noodzakelijk is voor een goede doorverwijzing.

Gezien de gezamenlijke taak van UWV en de colleges van burgemeester en wethouders van de centrumgemeenten bij het voorzien in informatie en advies over deelname aan de arbeidsmarkt en dienstverlening in verband daarmee, kan registratie door beide partijen plaatsvinden en kunnen de benodigde gegevens onderling aan elkaar worden verstrekt. De geregistreerde gegevens zullen niet langer bewaard worden dan noodzakelijk is voor beantwoording van de vraag. Hiertoe zal in lagere regelgeving een maximale bewaartermijn worden opgenomen.

Deze gegevensverwerking vindt plaats op basis van artikel I, onderdeel J, subonderdeel 1, van dit wetsvoorstel; het voorgestelde artikel 62, eerste lid. Dit artikel ziet op gegevensverstrekking tussen UWV en de colleges van burgemeester en wethouders ten aanzien van de taken aan hen opgedragen in artikel 33g, eerste lid.

Delegatiegrondslag gegevensverwerking

Artikel I, onderdeel H (het voorgestelde artikel 33g, vierde lid) en onderdeel J, subonderdeel 3, van dit wetsvoorstel (het voorgestelde artikel 62, vijfde lid), bevatten delegatiegronden die zien op welke gegevens, waaronder gegevens over gezondheid, geregistreerd en verstrekt worden in het kader van de gedeelde taak op grond van het voorgestelde artikel 33g, eerste en tweede lid. Het betreffen in ieder geval NAW-gegevens en gegevens over zaken als werkervaring. In overeenstemming met het verbod van artikel 9, eerste lid, AVG, worden geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt, met uitzondering van gegevens over gezondheid, mits noodzakelijk. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de registratie van bepaalde typen uitkering (bijvoorbeeld een WIA-uitkering wordt als gezondheidsgegeven aangemerkt) of de registratie van een beperking waar bij de dienstverlening rekening gehouden dient te worden (bijvoorbeeld een rolstoelvriendelijke cursuslocatie).

Als gevolg van artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG jo. artikelen 33g, eerste en vierde lid, 62, eerste en vijfde lid, Wet SUWI is het verbod tot het verwerken van gezondheidsgegevens niet van toepassing. Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG bepaalt onder meer dat het recht van een lidstaat kan voorzien in een uitzondering op het verbod tot het verwerken van bijzondere persoonsgegevens, dit geldt bijvoorbeeld op het gebied van het arbeidsrecht, mits de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of betrokkene op het gebied van arbeidsrecht, socialezekerheids- en sociaal beschermingsrecht.

Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid

Op basis van het artikel I, onderdeel J, subonderdeel 2 (het voorgestelde artikel 62, derde lid, onderdeel b), worden UWV en de colleges van burgemeester en wethouders gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk als bedoeld in artikel 26 AVG voor de uitvoering van diensten en taken bedoeld in het voorgestelde artikel 33g, eerste en tweede lid. Deze partijen hebben namelijk een gezamenlijke rol bij het informeren, adviseren en doorverwijzen, en daarmee ook bij het registreren in verband daarmee. Deze registratie kan

plaatsvinden door de ene partij en de opvolging daarvan (bijvoorbeeld het beantwoorden van de hulpvraag of het contact opnemen) kan door de andere partij worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat de verwerkingsverantwoordelijkheid heen en weer schuift is gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid hierbij het meest passend. UWV en de colleges van burgemeester en wethouders zullen in dat kader dan ook gezamenlijk doel en middelen van de verwerking bepalen. Eveneens dienen zij duidelijkheid te bieden over de respectievelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van de verplichtingen onder de AVG. Dit zal bij onderlinge regeling gebeuren waarvoor krachtens artikel 62, vierde lid, bij algemene maatregel van bestuur voorwaarden worden gesteld. Voor verdere informatie hierover wordt verwezen naar paragraaf 3.4.3 van de algemene toelichting.

Derde lid

Het derde lid van het voorgestelde artikel 33g geeft gemeenten die niet als centrumgemeenten zijn aangemerkt (hierna: regiogemeenten) een bevoegdheid om – naast de centrumgemeente, dus niet in plaats van – eveneens samen met UWV een werkcentrum in te richten en van daaruit de in het eerste lid genoemde werkzaamheden te verrichten. Het betreft dus een bevoegdheid, geen verplichting, tot eenzelfde taakuitoefening als de centrumgemeente. De bevoegdheid tot de taakuitoefening ziet op de gehele taak en niet op een gedeelte van de taak. Dit betekent dat al hetgeen vermeld bij de toelichting bij het eerste en tweede lid van het voorgestelde artikel 33g, bij gebruikmaking van de bevoegdheid, onverkort van toepassing is op de betreffende regiogemeente. De bevoegdheid om samen met UWV een werkcentrum in te richten is geen recht. UWV kan dus niet gehouden worden om samen met een regiogemeente een Werkcentrum in te richten.

Vierde lid

Het vierde lid geeft een mogelijkheid om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de inrichting van de werkloketten en de dienstverlening die van daaruit plaatsvindt. Ook kunnen er regels worden gesteld over de bevoegdheid van regiogemeenten bij het eveneens uitvoeren dan de taak van centrumgemeenten en UWV.

Daarnaast bepaalt het vierde lid dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de gegevens die noodzakelijk zijn om te verwerken voor het verstrekken van informatie, advies en eventuele doorverwijzing. Bij doorverwijzing naar andere partijen dan gemeenten en UWV kunnen uitsluitend naam- en contactgegevens worden verstrekt. De gegevensverstrekking tussen gemeenten en UWV onderling wordt beheerst door artikel 62, eerste en vijfde lid.

Onderdelen I en K (artikel 54. Verstrekking van gegevens aan o.m. het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en artikel 73. Gegevensverstrekking door o.m. het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen)

In het kader van zijn re-integratietaat (artikel 30a, eerste lid) zet UWV scholing in ten behoeve van uitkeringsgerechtigden. Deze scholing heeft betrekking op het verwerven van arbeidsmarktrelevante kennis of vaardigheden nodig voor de uitoefening, het behoud of het verkrijgen van een taak, functie of beroep in dienstbetrekking of als zelfstandig ondernemer. In verband met voornoemde scholing wisselt UWV gegevens met scholingspartijen. Deze scholingspartijen worden door UWV als re-integratiebedrijf beschouwd. Zij dragen immers bij aan de re-integratie van de uitkeringsgerechtigde. Voor wat betreft de gegevensverstrekking aan en ontvangst van gegevens van scholingspartijen, baseert UWV zich dan ook op de artikelen 54, tiende lid, en artikel 73, negende lid; de grondslagen voor gegevensverstrekking aan en door re-integratiebedrijven. Strikt genomen kan een scholingspartij echter niet gelijkgesteld worden aan een re-integratiebedrijf. Een scholingspartij heeft in beginsel niet de inschakeling van personen in het arbeidsproces als (hoofd)doel. In het licht van het voorgaande wordt dan ook een aparte grondslag voor gegevensverstrekking aan en door scholingspartijen voorgesteld. Hiervoor worden de artikelen 54, tiende lid, en 73, negende lid, gewijzigd.

Artikel 54, tiende lid, bepaalt dat re-integratiebedrijven aan UWV alle gegevens en inlichtingen verstrekken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de krachtens deze wet aan UWV opgedragen taken. Ook

kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld voor de gegevens die worden verstrekt.

Voorgesteld wordt om aan artikel 54, tiende lid, scholingspartijen toe te voegen, zodat het artikellid betrekking zal hebben op zowel re-integratiebedrijven als scholingspartijen. Eveneens wordt voorgesteld om toe te voegen dat onder alle te verstrekken gegevens in elk geval gegevens over gezondheid worden verstaan. Deze toevoeging strekt ter verduidelijking van het type gegevens dat wordt verstrekt. Bij voortijdige beëindiging van een re-integratie- of scholingstraject informeert het re-integratiebedrijf of de scholingspartij UWV over de reden daarvan. Een reden om een traject niet voort te zetten kan liggen in de ontwikkeling van nieuwe beperkingen of een toename van bestaande beperkingen bij een cliënt. Ook kan het nodig zijn om in de fase van afstemming van het traject gezondheidsgegevens te delen, alsmede tijdens het traject, als bijstelling van het traject nodig blijkt te zijn vanwege gezondheidsredenen.

Artikel 9, eerste lid, AVG verbiedt het verwerken van bijzondere persoonsgegevens. Dit verbod is in casu, voor wat betreft gezondheidsgegevens, niet van toepassing als gevolg van artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de AVG, jo. artikel 30, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringswet AVG. Op basis van voornoemde artikelen zijn re-integratiebedrijven en scholingspartijen bevoegd deze gegevens te verstrekken in het kader van de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid. Zowel de re-integratiebedrijven als scholingspartijen betreffen in het onderhavige geval instellingen die ten behoeve van UWV in het kader van re-integratie werkzaam zijn. Tot slot wordt voorgesteld om in dit artikellid de algemene verwijzing naar "de krachtens deze wet aan het Uitvoeringsinstituut opgedragen taken" te specificeren en te verwijzen naar "de bij of krachtens artikel 30, eerste lid, 30a en 32c, tweede lid, aan het Uitvoeringsinstituut opgedragen taken".

Krachtens de delegatiegrondslag van artikel 54, tiende lid, zullen regels worden gesteld voor de gegevens die worden verstrekt door re-integratiepartijen (en na de voorgestelde wijziging, ook door scholingspartijen) aan UWV. Dit zullen NAW-gegevens betreffen en gezondheidsgegevens, mits noodzakelijk. Ook zal hiervan de maximale bewaartermijn worden vastgelegd. Daarnaast sluit UWV raamovereenkomsten met zowel re-integratiebedrijven als scholingspartijen waarin waarborgen met betrekking tot gegevensdeling worden opgenomen.

Naast artikel 54, tiende lid, wordt eveneens voorgesteld artikel 73, negende lid, te wijzigen. Dit artikellid bepaalt onder meer dat UWV aan een re-integratiebedrijf alle gegevens en inlichtingen verstrekt die noodzakelijk zijn voor het verrichten van werkzaamheden bedoeld in artikel 30a, negende lid (dat als gevolg van artikel I, onderdeel F, van dit wetsvoorstel wordt gewijzigd). Artikel 73, negende lid, wordt gesplitst in een aanhef en een onderdeel a en b.

Aanhef

Voorgesteld wordt om aan het artikel toe te voegen dat onder alle te verstrekken gegevens eveneens gegevens over gezondheid worden verstaan. Deze toevoeging strekt, gegeven het feit dat scholingspartijen aan dit artikel worden toegevoegd, ter verduidelijking van het type gegevens dat wordt verstrekt. Scholingspartijen dienen te kunnen worden geïnformeerd over eventuele beperkingen die van invloed kunnen zijn op scholingstrajecten, zoals fysieke of leerbeperkingen, of bijvoorbeeld een maximale belasting waar rekening mee dient te worden gehouden. Dit betreffen gezondheidsgegevens, net zoals onder omstandigheden het type uitkering. Op basis van artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG, jo. artikel 30, eerste lid, onder b, Uitvoeringswet AVG, is UWV bevoegd deze gegevens te verstrekken in het kader van de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Onderdeel a

In het voorgestelde artikel 73, negende lid, onderdeel a, wordt de verwijzing naar artikel 30a, achtste lid, gewijzigd in artikel 30a, negende lid. Op 1 juli 2012 is aan artikel 30a, Wet SUWI een nieuw achtste lid toegevoegd.⁶⁵ Tegelijkertijd werd het voormalig achtste lid vernummerd tot het negende lid. Per abuis is

⁶⁵ Stb. 2012, 224.

toen de verwijzing in artikel 73, negende lid, naar het achtste lid van artikel 30a niet gewijzigd. Deze omissie wordt met de voorgestelde wijziging hersteld.

Onderdeel b

Onderdeel b is nieuw en ziet op gegevensverstrekking van UWV aan scholingspartijen en betreft alle gegevens en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor het bieden van scholing aan een uitkeringsgerechtigde. Het elfde lid van artikel 73a voorziet in een delegatiegrondslag voor het vaststellen van onder meer de gegevens die verwerkt worden op basis van artikel 73, negende lid. Voor wat betreft scholing betreft dit NAW-gegevens alsmede gezondheidsgegevens zoals hiervoor genoemd onder *"Aanhef"*. Eveneens zal krachtens deze delegatiegrondslag de maximale bewaartermijn van deze gegevens worden vastgesteld.

Onderdeel J (artikel 62. Onderlinge gegevensverstrekking door UWV, de SVB en de gemeenten)

Voorgesteld wordt om aan artikel 9 een artikellid toe te voegen waardoor UWV ondersteuning kan bieden aan een persoon die binnen de doelgroep van artikel 7, eerste lid, onder a, en 7a, eerste lid, onder a, van de Participatiewet valt en waarvoor UWV geen re-integratie- of arbeidsbemiddelingstaak heeft. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdeel B. Artikel 62, eerste lid, bepaalt dat UWV en de colleges van burgemeester en wethouders elkaar de noodzakelijke gegevens kunnen verstrekken bij de uitvoering van taken voor zover dit voortvloeit uit de samenwerking bedoeld in artikel 9.

In het kader van de rechtszekerheid is het van belang te bepalen welke gegevens dit betreft. Derhalve wordt voorgesteld een vijfde lid toe te voegen aan artikel 62, dat bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld voor de gegevens die UWV en de colleges van burgemeester en wethouders elkaar kunnen verstrekken in het kader van de samenwerking op grond van het voorgestelde tweede lid van artikel 9 en krachtens de in het vierde lid van artikel 9 gestelde regels in verband met de samenwerking bedoeld in het voorgestelde tweede lid van artikel 9.

Daarnaast wordt een nieuw artikel 33g voorgesteld. Dit artikel ziet op de inrichting van regionale loketten door UWV en de colleges van burgemeester en wethouders, waar zij informatie en advies verstrekken en kunnen doorverwijzen naar dienstverlening. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdeel H: artikel 33g. Voor de gegevensverwerking op basis van artikel 33g, eerste en tweede lid, die ziet op registratie van gegevens in verband met het informatie verschaffen, adviseren en eventueel doorverwijzen, wordt voorgesteld om aan artikel 62, eerste lid, toe te voegen dat die bepaling eveneens geldt voor taken bedoeld in artikel 33g.

Ook voor deze taken is het in het kader van de rechtszekerheid van belang te bepalen welke gegevens dit betreffen. Daarom worden aan het voorgestelde vijfde lid, dat bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld voor de gegevens die UWV en de colleges van burgemeester en wethouders elkaar kunnen verstrekken in het kader van de samenwerking op grond van het voorgestelde tweede lid van artikel 9, alsmede op grond van de gestelde regels krachtens artikel 9, vierde lid, in verband met de in het voorgestelde tweede lid genoemde samenwerking, ook de taken op grond van artikel 33g, eerste en tweede lid, toegevoegd.

Daarnaast wordt voorgesteld het derde lid van artikel 62 te wijzigen. Het huidige artikellid ziet op gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid bij de uitvoering van diensten en taken door UWV en de colleges van burgemeester en wethouders bedoeld in artikel 10 ten aanzien van *dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende*.

Voor de gegevensverwerking in verband met het voorgestelde artikel 33g, eerste en tweede lid, is echter gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid ten aanzien van persoonsgegevens van *een ieder* wiens gegevens worden geregistreerd van belang en niet uitsluitend ten aanzien van *dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende*. (Gezien de taak van 33g, eerste en tweede lid, ziet een ieder op werkgevers, werkenden en werkzoekenden.) Derhalve wordt voorgesteld het huidige artikel 62, derde lid, te splitsen in een aanhef en een onderdeel a en b, waarbij onderdeel a betrekking heeft op het huidige artikel 10, eerste lid, en onderdeel b op het voorgestelde artikel 33g, eerste en tweede lid. In het geval van het voorgestelde artikel 33g, eerste en tweede lid, is gezamenlijke verantwoordelijkheid van belang gezien

de nauwe samenwerking tussen UWV en de colleges van burgemeester en wethouders waarvoor beide partijen toegang tot deze gegevens dienen te hebben. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdeel H, met betrekking tot artikel 33g.

ARTIKEL II ALGEMENE WET BESTUURSRECHT

De artikelen 2 en 9 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht verwijzen naar artikel 9, vijfde lid, Wet SUWI. Artikel I, onderdeel B, van dit wetsvoorstel vernummert het vijfde lid van artikel 9 van de Wet SUWI tot het zesde lid. Daarom worden de artikelen 2 en 9 van bijlage 2 Awb hierop aangepast en verwijzen zij na wijziging beide naar artikel 9, zesde lid, Wet SUWI.

ARTIKEL III WIJZIGING VAN DE PARTICIPATIEWET

De wet van school naar duurzaam werk heeft onder meer artikel 7a aan de Participatiewet, en artikel 9.2.4 aan de Wet educatie en beroepsonderwijs toegevoegd. Beide artikelen bevatten een verwijzing naar centrumgemeenten, vastgesteld "krachtens artikel 10, tweede lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen". Omdat het voorliggende wetsvoorstel regelt dat de vaststelling van de centrumgemeenten voortaan plaatsvindt krachtens artikel 33e Wet SUWI, worden deze verwijzingen dienovereenkomstig aangepast.

Daarnaast verwijst artikel 7a, vijfde lid, van de Participatiewet, per abuis naar artikel 7, tweede, vijfde, zevende, negende en tiende lid in plaats van artikel 7, tweede, vijfde, zevende, achtste en negende lid. Dit wordt met voorliggend wetsvoorstel hersteld.

ARTIKEL IV WIJZIGING VAN DE WET EDUCATIE EN BEROEPSONDERWIJS

Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel III, eerste alinea.

ARTIKEL V EVALUATIE

Dit wetsvoorstel wordt na inwerkingtreding geëvalueerd door middel van een invoeringstoets. Met deze toets wordt bekeken of de uitwerking van het voorstel in de praktijk uitpakt zoals is beoogd. Binnen vijf jaar na inwerkingtreding van artikel I, onderdeel H (het artikel dat onder meer ziet op de regionale loketten), wordt een verslag aan de Staten-Generaal gestuurd over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk.

ARTIKEL VI INWERKINGTREDING

Dit artikel bevat de inwerkingtredebepaling van het wetsvoorstel.

De Minister van Werk en Participatie,

A. A. Aartsen